

Saulėta, dieną 80°, naktį 60°.
Saulė teka 6:13, leidžia 6:50.
Library or Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

VOL. LVIV

5c

Chicago, Ill. — Antradienis, Rugpjūčio-August 29 d., 1972 m.

Kaina 15c

204

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The Fast and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian In The United States

KREMLIUS ATNAUJINO KINIJOS PUOLIMUS

OLGA NENULENKĖ JAV VĒLIAVOS

MUENCHENAS. — Olimpiadoje jau prasidėjo medalių gaudymas, įvyko ir kai kurių netikėtumų. Brazilija, kuri kartinio futbolo pasaulyje yra viena stipriausių, pralaimėjo pirmas rungtynes prieš Danijos futbolininkus. Pirmą kartą Olimpiadoje dalyvauja JAV futbolo komanda (soccer). Anksčiau ji visada iškrisdavo prieš Olimpiadą, pralaimėdama prieš kurią nors savo zonos rinktinę. Šiemet JAV futbolininkai laimėjo prieš El Salvadorą, o Olimpiadoje jau sulaušė lygiomis su Maroko futbolininkais.

Amerikos krepšinio rinktinė, visi jauni mėgėjai iš universitetų ir kolegijų, nugalėjo 66-35 taškais Čekoslovakiją. Šiemet stiprias komandas vėl atsivėdė Sovietų Sąjunga ir Brazilija. Gerai lošia ir Kubos krepšininkai. Brazilija sumušė Egiptą 110-84. Amerikos stipriausia viltis yra juoduose lengvosios atletikos bėgikuose ir plaukymie. Amerikietis Mark Spitz vienas žada laimėti kelis aukso medalius.

Didelį susidomėjimą sportininkų tarpe sukėlė Amerikos vėliavos nešėja atidarymo dienos parade Olga Connolly, buvusi Čekoslovakijos Olga Fikotová. Ji buvo Čekoslovakijos olimpinėje komandoje disko metikė. Australijoje Melbourne olimpiadoje Olga susipažino su amerikiečiu kūrto metiku Harold Connolly. Jie sukurė šeimą ir Olga apsigyveno Amerikoje. Olga Connolly išlaikė Amerikos tradiciją niekad nenulenkti prieš nieką Amerikos vėliavos. Paprastai komandų vėliavnešiai, priėję garbės tribūną, nulenkia vėliavą. Sekmadienį visi taip ir padarė prieš V. Vokietijos prezidentą Heinemann. Pastebėta, kad vėliavos nenulenktė ir Rytų Vokietijos vėliavnešys.

Vėliavos nenulenkimo tradicija prasidėjo 1908 metų Olimpiadoje Londone. Tada svarbią vietą Amerikos komandoje sudarė garsus New Yorko Airių Atletikos klubas. Tuo metu tarp airių ir anglų buvo didelis įtampimas. Airiai negalėjo pakęsti minties, kad teks nulenkti Amerikos vėliavą prieš Britanijos karalių Jurgį V-tąjį. Vienas airis, kuriam buvo pavesta nešti vėliavą, Ralph Rose, ne tik nenulenktė vėliavos, bet dar net aukščiau ją iškėlė, nešdamas pro karaliaus tribūną. Airiai sušuko tris kart "Cheers" ne už karalių, bet už savo mėgiamausio salūno New Yorko savininkę Pat-si Monahan. Nuo to laiko ir kiti Amerikos vėliavnešiai niekad nenulenkdavo savo vėliavos. "Mūsų vėliava nesilenkia jokiam žemiškam karaliui" pasakė airis Martin Sheridan 1908 metų Olimpiadoje. Ir Olga Fikotová-Connolly viena ranka nešdama spalvas, vėliavą dar aukščiau iškėlė, praėdama pro prezidentą Heinemanną.

Harvester įmonė susitarė su lenkais

ČIKAGA. — International Harvester bendrovė paskelbė apie susitarimą su Lenkija, kuri užsikūsi nemažą skaičių traktorių, mechaninių krovėjų ir vamzdžių dedančių mašinų. Susitarimas padarytas dešimčiai metų ir prekyba sieksianti daug milijonų dolerių.

Harvester susitarimas padarytas su valstybine Lenkijos agentūra Bumar. Svarbiausias lenkų sunkiųjų statybos mašinų gamintojas Huta Stalowa Wola pirkė Harvester traktorių, žemės kasimo mašinų, jei Amerikos vyriausybė duos leidimą jas eksportuoti į Lenkiją.

IS VISO PASAULIO

MASKVA. — Sovietų šnipas Rudolf Ivanovich Abel kaip išaiškino užsienio korespondentai Maskvoje, buvo gimęs ir augęs Anglijoje ir jo tikra pavardė buvo William Fisher, kuri yra įrašyta ant jo kapo paminklo. Jo tėvai abu rusai, išvykę į Angliją 1901 m., tačiau po revoliucijos sugrįžę į Rusiją. Jaunasis Fisheris su svetimu pasu 1948 metais per Vokietiją ir Kanadą atvyko Amerikon, kur šnipinėjo sovietams. Tik 1957 m., kai kitas rusų šnipas perbėgo į vakarus, paaiškėjo ir Abelio vaidmuo. Jis buvo išmainytas į Sovietų Sąjungoje sugautą žvalgybos lakūną Gary Powers.

SAIGONAS. — Keturi prancūzai, katalikų kunigai, pakliuvę į komunistų rankas P. Vietname, buvo paleisti netoli Kon-tum miesto, centrinės aukštumose, kur jie dirbo kaip misijonieriai tarp kalniečių genčių. Prancūzijos vyriausybė derėjosi dėl jų paleidimo.

PEKINAS. — Kinijos žinių agentūra Hsinhua susitarė su UPI agentūra keistis žiniomis ir fotografijomis.

KAMPALA. — Ugandos prezidentas vėl pakeitė savo nuomonę ir paskelbė, kad kai kurie Azijos kilmės žmonės galės pasilikti Ugandoje su specialiais leidimais. Kai kurie profesionalai ir Ugandai reikalingi žmonės gaus leidimus pasiilkti dar 12 mėnesių.

BELFASTAS. — Šiaurinėje Airijoje žuvo vienas civilis ir britų armijos seržantas. Keli asmenys buvo sužeisti nuo šūvių ir sprogimų.

LAGOS. — Nigerijos vyriausybė perėmė ir savo kontrole visus 6 Nigerijos universitetus. Valdžia stengsis pritaikyti naujų specialistų, reikalingų šalies pažangai.

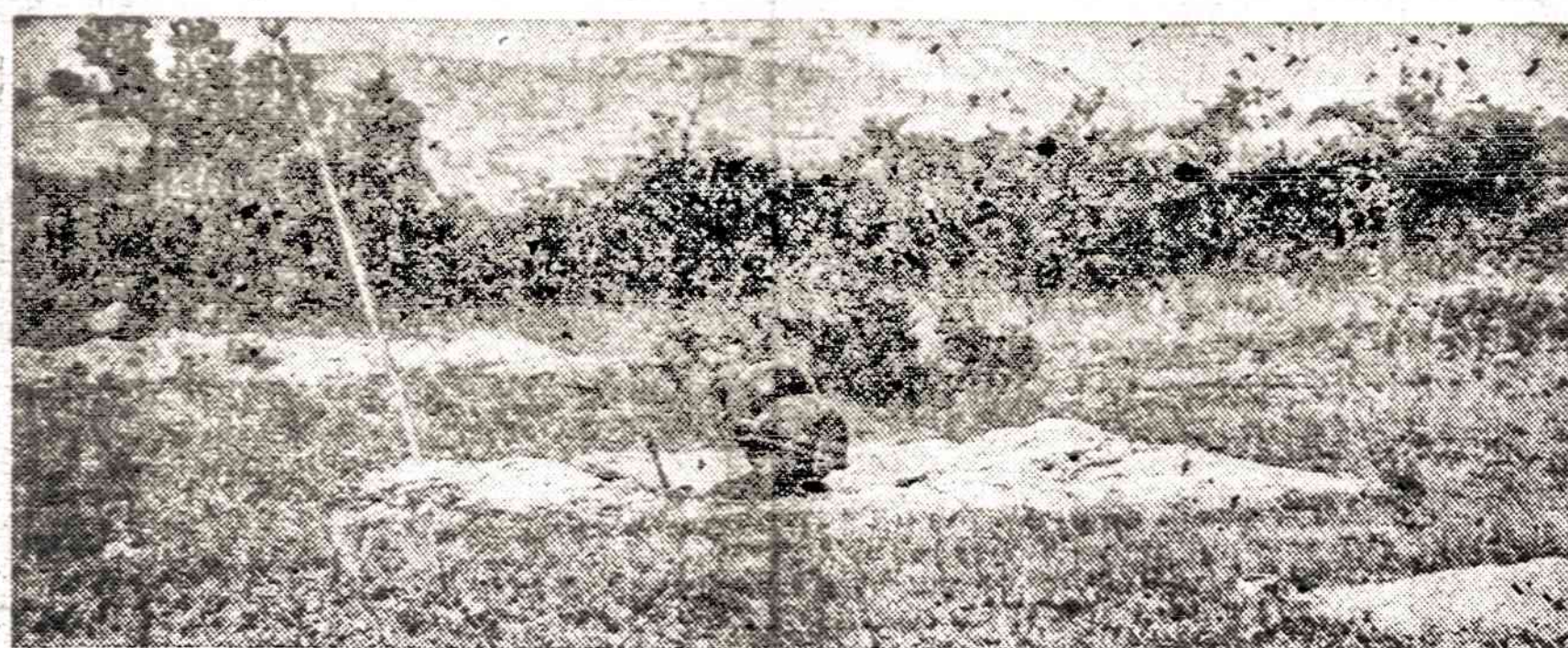
DACCA. — Bengalija kritikuojama Kinijos už jos veto Jungtinėse Tautose dėl Bengalijos iš-tijimo į JT. Kinija yra neapykantos ir įtampų skatinėja, pasakė Bengalijos užsienio reikalų ministeris.

LONDONAS. — Britanijai vėl pakilo bedarbių nuošimtis, jų skaičius rugpjūčio mėn. pasiekė 930,123.

CAPE KENNEDY. — Raketą ir erdvėlaivį, kuris gruodžio mėn. 6 d. pradės paskutinę kelionę į mėnulį, vakar buvo patatytas į iššovimo bokštą.

KAIRAS. — Potvyniai Sudanu naikino tris kaimus. Kariuomenė pasiūta gelbėti žmonių.

ROMA. — Italijoje mirė kardinolas Angelo Dell'Acqua, Romos generalinis vikaras, buvęs artimas popiežiaus Pauliaus bendradarbis ir bičiulis. Jis mirė keliaudamas į Liurdą.

Du Pietų Vietnamo kareiviai pasitinka komunistų puolimą, išsikase gily apkasą gražioje Que San miesto apylinkėse.

EGIPTAS NEGALI NUTRAUKTI VISŲ RYŠIŲ SU SOVIETŲ SĄJUNGA

KAIRAS. — Nors Egiptas išvarė sovietų karinius patarėjus, Egipto ryšiai su Sovietų Sąjunga tebėra labai tamprūs. Sovietai yra investavę Egipte apie 6 milijonus dolerių, iš kurių 2 milijonai yra civiliniuose pramonės sektoriuose. Sovietų parama statyta Asvano užtvanka dar nebaigta. Tenka išvesti elektros linijas. Apie 500 mil. dol. sovietai įdėjo į Helvano pieno liejyklų ir pieno apdirbimo fabrikus netoli Kairo. Sovietų pinigais ir su jų technika pagalba irgiuojama apie 200,000 akry žemės, sovietai ieško Egipte žibalo, stato pienines, tekstilės įmones, superka didelius kiekius Egipto gaminių.

Egiptui visai nutraukti santykius su sovietais būtų neįmanoma, sako užsienio stebėtojai. Egipto medvilnė, tekstilės gaminiai, batai, baldai, vaisiai ir daržovių konservai eina į Sovietų Sąjungą, užmokant jai už atsijusius ginklus ir amuniciją. Beveik 60% Egipto medvilnės, vertos kasmet 200 milijonų, eina į Sovietų Sąjungą.

Egiptas priklauso nuo rusų rinkos ir todėl, kad Egipto batai ir tekstilė nerastų rinkos vakaruose, Europoje, tačiau rusams tos prekės tinka. Rusijos gyventojų alkis vartotojų produktams yra toks didelis, kad ištisos Egipto įmonės tik rusams ir dirba. Jei Sovietų Sąjunga sustabdytų prekių užsakymus Egipte, apie milijonas egiptiečių staiga netektų darbo.

"Mintys prieš varžytynes"

MASKVA. — Sovietų žurnalistas Viktor Perelman, buvęs vienas Literaturnaja Gazieta redaktorių, parašė ir paskleidė užsienio korespondentų tarpe straipsnį, "Mintys prieš varžytynes", kuriame jis kritikuoja valdžios planą imti iš išvažiujančių žydų mokesčių už išeitį Sovietų Sąjungoje mokslą. Jis sako, kad tie mokesčiai daug žydų pavers "neparduotais varžytynėmis", kuriems teks daug metų taupyti, kol surinks reikiamą sumą.

Perelman rašo, kad valdžios įstaigos skuba rinkti "švietimo mokesčius", kol civilizuoto pasaulio pasipiktinimas to išpardavimo nesustabdo. Sovietų valdžia su tais mokesčiais padaro žydus "preke tarptautinėje finansinėje rinkoje".

Autorius įrodinėja, kad kiekvienas mokslas baigęs žmogus atsilieka valstybei per pirmus 5 ar 6 darbo metus. Tą savo nuomonę jis paremia sovietų demografo prof. B. Uralio straipsniu Literaturnaja Gazieta 1970 metų liepos mėn., kada šio žydų klausimo dar nebuvo. Valstybė laimi iš emigracijos ir tuo būdu, kad jai nereikia mokėti jau iš-tarnautų pensijų.

Perelmanas pats panoro išvažiuoti į Izraelį. Jis buvo iš-

Graikija kaltina italus socialistus

ATENAI. — Graikijos vyriausybė apkaltino Italijos socialistų partiją, kurios parama buvo atsiųsta į Graikiją grupė teroristų, planavusi nužudyti Graikijos premjerą Papadopoulos.

Spaudos konferencijoje valdžios pareigūnas pranešė, kad Graikijoje sumiti vyrai ir dvi moterys atvyko Graikijon suka stotais pasais, kuriuos jiems parūpinę aukšti italų socialistų partijos veikėjai. Vienas graikas, kalinamas už atstatą prieš premjerą turi Italijoje brolį, kuris ir atvyko pabandyti jo išvaiduoti, pasivadinęs italų studentu Vito Pupolizio. Iš tiesų jis buvo kalinio Panagoulis brolis.

Argentinos kaliniai atsirado Kuboje

HAVANA. — Dešimt Argentinos komunistų, pabėgusių iš kalėjimo ir pagrobtu lėktuvu nuskrudusių į Čilę, atvyko į Kubą. Čilėje jiems buvo suteikta politinė globa, tačiau jie panoro gyventi Kuboje. Devyni vyrai ir viena moteris, vadovaujami Mario Roberto Santuccio, išbėgo iš Argentinos kalėjimo rugpjūčio 15 d.

Kitas pagrobtas lėktuvas į Kubą atskrido iš Kolumbijos, kur keturi vyrai lakūnai priversti skristi į Camaguey aerodromą Kuboje.

◆ Lėktuvo nelaimėje Anglijoje žuvo Gloucesterio princas, karalienės pusbrolis.

Pasaulio šachmatų čempionas sukėlė pasaulijje didelį susidomėjimą šachmatais. Čia matoma Lillian Chira, italų modeliuotoja, leidė dailininkų pasuosti savo nuoga kūną šachmatų emblemomis.

KINIJA NORINTI, KAD AMERIKA LAIKYTŲ EUROPOJ KARIUOMENĘ

MASKVA. — Sovietų Sąjungos spauda atnaujino Kinijos puolimus. Tass agentūra, rašydama apie Kinijos veto Jungtinėse Tautose prieš Bengalijos priėmimą į tą organizaciją, sako, kad Kinija yra kritikuojama visame pasaulyje dėl trūkdytų politikos. Jos pasielgimas įrodo, kad ji nėra trečiojo pasaulio valstybių rėmėja, kaip ji giriasi. Nauja Kinijos puolimų banga prasidėjo rugpjūčio 7 d., kada Izvestia puolė Pekino vyriausybę už jos išleistą naują žemėlapi, kur daug sovietų žemių priskirta Kinijai.

Fischeriui trūksta pusantro taško

REYKJAVIKAS. — Amerikietis Bobby Fischer ir pasaulinis šachmatų čempionas Boris Spassky sulaušė sekmadienį 19-tą čempionato partiją lygiomis, nors Spasskis buvo išvystęs agresyvių puolimų ir kelis kart buvo Fischerį prispaudęs. Tiksliai amerikiečio gynyba privedė prie lygiųjų, kurias pasiūlė pats Spasskis.

Antradienį įvyks jau 20 partija. Fischeriui užtenka sulaušti tris partijas lygiomis, ar vieną išlošti, o kitą sulaušti lygiomis ir jis bus naujas pasaulio šachmatų čempionas.

Iki šiol jokiam amerikiečiui neteko būti pasaulio čempionu. Iki 1921 metų stipriausias šachmatininkas buvo vokiečių Emanuel Lasker. Iš jo karūną paėmė kubietis Jose Capablanca, išbuves čempionu iki 1927 metų. Po to atėjo Aleksandro Aljochino viė-patavimo dienos. Jis čempionatą laikė nuo 1927 iki 1935 metų. Porą metų čempionu buvo dabartinis Pasaulinės šachmatų Federacijos prezidentas, olandas dr. Max Euwe, tačiau Aljochinas vėl atsiėmė titulą 1937 metais ir mirė čempionu 1946 metais. Jis, nors rusų kilmės, turėjo Prancūzijos pilietybę. Po Aljochino pasaulio čempionas visada buvo sovietų pilietis. Ilgai viešpatavo Michailas Botvinnikas: 1948—1957 ir 1958—1960 metais. Po jo čempionu tapo Vassilij Smyslov, Michail Tal. Botvinnikas dar sugrįžo 1961-63 metais, po jo čempionu tapo Tigran Petrosian ir jį 1969 m. nugalėjęs Boris Spassky.

Bobby Fischer Amerikos čempionu tapo 1958 m., tačiau ilgiau už jį čempionu išbuvo Larry Evans, pirmą kartą laimėjęs Amerikos čempiono titulą 1951 m.

Dideli puolimai šiaurės Vietname

SAIGONAS. — Karinė vadovybė paskelbė, kad JAV lėktuvai sekmadienį ypatingai didelėmis įgimomis puolė 170 taikinių Hanojaus ir Haifongo apylinkėse. Puolimai sukėlė daug sprogimų laivų dirbtuvėse netoli Haifongo, kur statomi plokščiais dugnais, nedideli mediniai laivai, tinkami plaukiojimui per minų laukus. Kiti taikiniai buvo kareivinės trijose vietovėse, sandėliai, skysto kuro tškai ir priešlėktuvinės baterijos.

Karinės vadovybės pranešimu, tokių didelių puolimų šiaurės Vietname nebuvo jau nuo 1968 m. kovo mėn. Hanojus paskelbė sekmadienį, kad buvo numušti penki, o vakar skelbė, kad numušti septyni JAV lėktuvai ir daug lakūnų pateko į nelaisvę.

Kremliaus diriguojama spauda kaltina Kiniją už Lenino principų išdavimą ir naujų prekybos ryšių ieškojimą kapitalizmo šalyse. "Novoje Vremia" kaltina Pekiną už Europos Bendrosios Rinkos ir Amerikos kariuomenės Vakarų Europoje rėmimą.

Kinija paliekanti britams Hong Kongą, kuriame esąs Amerikos žvalgybos Azijoje štabas. Kinija maloniai sutikusi Vokietijos krikščionių demokratų veikėją Gerardą Schroederį, nors jis atstovauja didžiausiems Vakarų Europos reaktionieriams. Maskvai labai nepatiko ir džanguingas Kinijos spaudos tonas aprašant sovietų karinio personalo ištrėmimą iš Egipto.

Kinai perrašo Lin biografiją

HONG KONGAS. — Buvęs Mao Tse Tungo pavaduotojas, gynybos ministeris Lin Piao, žuvęs Mongolijoje, kur jam bėgant iš Kinijos, nukrito ar buvo nušautas po lėktuvą, dabar Kinijos spaudoje parodomai visai kitoje šviesoje, negu jam būnant valdžioje. Kinijos partijos žurnale "Hung Chi" Lin aprašomas kaip prastas kariuomenės vadas, kurio įsakymus dažnai turėdavo pataisyti pats Mao. Jis net buvęs bailus vadas ir civiliniame kare bijojęs pulti Chiang Kai Sheko dalinius.

Manoma, kad šių straipsnių tikslas yra suniekinėti Lin Piao vardą Kinijos kariuomenės akys. Anksčiau jis buvo herojus, geras strategas, puikus vadas. Dabar, jam nesėkmingai planavus atsikratyti Mao, jis tapo bailiu, blogu taktiku ir tik Mao genialumo dėka sugebėjusiu vadovauti revoliucinei Ketvirtajai armijai.

Paliaubų zona gamtos rezervatas

SEOULAS. — Korėjos žmonių konfliktas išėjo į naudą laukiniams paukščiams ir žvėrims. Demilitarizuota zona tarp šiaurės ir Pietų Korėjų tapo tikru ivairių gyvūnų rojumi. Aptvertas dviejų su puse mylių pločio, 155 mylių ilumo žemės ruožas pasidarė fazanų, ančių, laukinių žąsų, kurankų, stirnų, lapų, šerūnų, laukinių kačių, net leopardų prieglauda, kur jie nebijo medžiotojų, nes ji zona visiems įteiki ne tik uždrausta, bet ir pavojinga dėl šimtų minu. užkastų strateginėse zonos vietose.

Korėjos mokslininkai jau planuoja ir ateityje, kada abi Korėjos susijungs į vieną valstybę, palikti toje vietoje gamtos apsaugos draustines. Zonos kalnai ir per 20 metų aplesi ūkiai apaugo krūmais, medžiais ir sudaro puikią aplinką žvėrims ir paukščiams.

TVIRTA SVEIKATA - PASTOVI LAIME

Kūno, proto ir jausmų darnos pagrindai

aukštesnių mokslo žinių populiarus perteikimas

JO ANAS ADOMAVICIUS, M. D.

DEGAŠ TABAKAS, SMILKSTANTI SVEIKATA

IR AUGANTIS VĖZYS

Degantį tabaką rūkai — sau plačiuose vėžį augini. Mediciniška tiesa

Gdytojai tyrinėtojai — spe-
ciai dabar tvirtina, kad vė-
žys yra išvengiama liga, tik rei-
kia surasti išvengimą. Bet dau-
gelis vriešingai elgiasi, jie kvie-
čia vėžį pas save į svečius. Blo-
giansia, kad tas svečias elgiasi
panašiai, kaip anas priešas: kar-
ta įsiroglindes — niekada neiš-
eina pats — jį turi laidotuvių di-
rektorius išnešti. Taip ir nyks-
ta pelės, eži į savo urvą įsilei-
dusios. Taip ir krenta mūsų bro-
liai, degančio tabako prisirūkę,
taip ir kris mūsų seserys rūkan-
čiuosius — degančio tabako ga-
rų mėgėjus pralenkusios. O mes,
kaip niekur nieko svarbaus mū-
sų artimui neatsitinkantio, į to-
kį su vėžiu svečiavimąjį visai ne-
kreipiame dėmesio. Dar dau-
gau, mes stotome pastoges, kad
dar daugiau jaunimo įprastų į
minėtą su vėžiu draugystę, tar-
si jiems tavernose su kita gili-
ne draugystės negana. Mes vi-
suomenės suaukotas lėšas aikvo-
jame paskatinti dar tampresniais
ryšiais susirūsti su degančiu ta-
baku, dar gausiau užlieti kepe-
nės, smegenis ir žmoniškumą al-
koholiu, ir dar daugiau skandin-
ti geriausius mūsų jėgas apkal-
bų — plepalų — mediniams kot-
letams prilygstančių pamokslų
jūroje.

Tik pasiskaitykite straips-
nius apie rugsėjo 8 net mūsų tū-
lų vadų mums parašytus — ir

aščiau matysime netolimą sa-
vą pražūtį tokiems vadamams mus
mėginant jon vesti. Už tai da-
bar Lietuvos ir lietuviybės pa-
grindas — ūkininkas, eilinis dar-
bininkas, šeimininkė šiandien
turi ryžtis prisikelti iš ilgo įvai-
riopos vergijos balos. Gana vi-
sokiems išnaudotojams vergavus —
kelkimes visi Dievui ir žmo-
gui tinkamam veiklon.

Degantis tabakas ne lietuvių plaučiams

Nesistebėkime, kad jaunuoliai
šiandien į mus žūri, kaip į pa-
kvaistuosius. Todėl jie ir eina sa-
vais — dažnai negeresniais už
savų tėvų kelius — vieškeliais.
Išvaizduokim žmogų, rūkantį
degančią tabaką: kokį jis man ir
tamsta pavyzdį duoda, kuo jis
visuomenei prisistato, ir kuomi
jis skiriasi nuo išprotėjusio jau-
nuolio, dabar siuntusio Floridą
prezidento akivaizdoje? Visi
šaukiame apie pieno fabrikų ka-
minus Gery mieste — jie teršia
mums orą. O kad penkiasdešimt
milijonų kaminų šiame krašte
pučia degančio tabako dūmus —
tai mums tas niekis. Tokius ka-
minus mes savuose svečių — tai-
gi geriausiuose — kambariuose
— geriausiose vietose puoselė-
jame — ir net didžiuliamės taip
tikrai vėžį pas save šaukdami ir
prisiskandami. Taip nežmoniš-
kai net kunigai su daktarais el-

Cikagietis maitinasi Alvydo suruoštoje gegužinėje. Joms patinka skaniai
paruošti cepelinai ir gera gėra.
Foto Martyno Nagio

giamės — ir stebimės — iš kur
tokie jaunimo priauko, kuris net
marijuotą pradėjo rūkyti, tik
pradžios mokyklos suola trinda-
mas.
Kitai būti negalėjo: jei tė-
vas kvėpavo degančio tabako dū-
mus, tai sūnaus marijuanos rū-
kymas yra menkinė, nes tai
marijuotą pradėjo rūkyti, tik
pradžios mokykloje esančio
vaiko darbas. Kada pavyzdys —
vaiko asmenybės formuotojas,
kitas — gydytojas ar dvasiškis,
tokie pavyzdžiai būdams, elgia-
si beprotiškai, tai kas pradžios
mokyklos vaikui liko daryti? Tai
štai kur mūs navedė mūsų vy-
resnieji, būdami didžiausi jaus-
mų ligoniai — degančio taba-
ko kvėpuotojai, didžiausi oro ter-
šėjai. Jie tokiais būdami nebo-
jo nei sava, nei artimo — vie-
nodai visus žudė ne kalavijų, bet
blogu elgesiu. Tas jų elgesys
toks nežmoniškas — kad jis
mums prišaukia išvengiama di-
džiausią priešą — vėžį. O tas
mums kvatodamas pribaitį su-
skumba į keletą mėnesių.
Todėl visi tyrinėtojai — ko-
vočiai vėžio platinimosi srity-
je griežtėję už svarbiausio dar-
bo: pradėkite žmogų žmoguje ug-
dyti, sumažindami jo liguistą
visumą, padidindami pastangas
sukūrimui kūrybingos aplinkos
ir visuose visuomeniškuose pa-
statuose bei buveinėse tučiuo-
jau uždraudami bet kokį vėžio
veiksimojį palaikymą. Ir lietu-
vių neatsilikime šioje šiandien
mums visiems svarbiausioje ve-
ikloje.

Vėžys išvengiamas — tik išvengimą suraskime

Devintame International Can-
cer Congress, St. Louis mieste,
šiam krašte įvykusiame jau
1966 metais buvo tvirtinama,
kad didžioji dalis žmogaus vė-
žį yra išvengiama — tik reikia
išvengimą užsiauginti. Kasme-
tai ketvirtis milijono amerikie-
čių miršta nuo vėžio. Trys ket-
virčiai milijono kasmetai gydo-
mi nuo vėžio. Pusė milijono nau-
jų susirgimų vėžiu kasmetai su-
sekama. Gydytojai iš St. Louis
Wendell G. Scott tvirtina,
kad vėžys yra išvengiama li-
ga — ir pasakė kodėl ir kaip tai
atsitinka. Štai faktai, kaip vė-
žio gali kiekvienas išvengti.

Odos, šlapimo pūslės, plaučių
ir kaulų vėžiai nekankintų žmo-
nių, jei galimi prašalinti vėžio
puoselėtojai būtų prašalinti. Di-
džiausias vidurinio vėžio augin-
tojas yra ilgesnį laiką degančio
tabako garų įkvėpimas. Nusto-
jus tokią kvailybę žmonėms
praktikuoti, pranyktų vėžiai
plaučiuose, burnoje, gerkleje ir
reklėje (pharynx and larynx).
Tik paties žmogaus — asmeni-
kas abuojumas, tik paties žmo-
gaus jausmais nesustvarkymas
— ir tolimesnis to vėžio augi-
nimas yra priežastis tokios ne-
laimės mūsų tarpe.

Toks moterų gimdos kaklelio
(cervix) vėžys prieš ketvirtį
šimtmečio buvo pirmos rūšies
moterų žudikas. Dabar toks
niekadėjas, radiologo Scott tvir-
tinimu, visai sunaikintas. Da-
bar, praktiškai, minėto kaklelio
vėžys yra 100% pagydomas, jei
užtikamas laiku naudojant spe-
cialų tyrimą (Pap smear). Ap-
sileidimas moteriškų tikrinimo-
si srityje, prilygsta negerumui,
kokį daro degančio tabako rūky-
tojai.

Gyd. Scott skiria vėžio ap-
saugą nuo vėžio išvengimo. Iš-
eina, kad reikia tikrintis savo
sveikatą vėžio išvengimui, ir gy-
venti sveikose sąlygose, kad vė-
žys iš viso neatsirastų pas žmo-
gų. Jis duoda pavyzdį, kad daž-
niau vėžys pas moteris atsiranda
tada, kai jos nesvariai gyve-
na — kai sanitarinės sąlygos
esti menkos, pvz., stoka kanali-
zacijos — blogos išvietės. Sin-
gapure buvo atlikti tyrimai —
pasirodė, kad švariau gyvenan-
čioms moteriškėms rečiau gim-
dos kaklelio vėžys pasitaiko.

Taip pat minėto kaklelio vė-
žys pasitaiko du kart dažniau
toms moteriškėms, kurios anksti
išteka — anksti pradeda inty-
mius santykius, pvz., nuo 16 me-
tų amžiaus. Prostitutėms to ka-
klelio vėžys pasitaiko net astuo-
nis šimtus kartų dažniau, negu
šiai moteriškėms.

Kas pasakytina apie moters
gimdos kaklelio vėžį, tas pats
tvirtintina apie vyro varpos vė-
žį. Kur moteriškėms kakleliuo-
se rečiau vėžys atsiranda — ten
ir jų vyrams ant varpos tas pat
esti. Šiame krašte beveik pra-
nyko vyrams minėto vietos vė-
žys. Mat, asmeninė švara ir api-
plauštumas čia padeda švarą pa-
laikyti.

Storosios žarnos ir išseimo-
sios žarnos vėžys dabar irgi skai-
tomas išvengiama, nes susekta,
kad kai kuriose srityse žmonėms
pasitaiko dažnai. Tas rimas su
nesveikais mitybos įpročiais.

Sveikatai valgai — vėžį veji lauk

Vidurinė ir pietinė Afrikoje
susekta, kad storosios žarnos
ir išseimosios tokios vėžys re-
tai pasitaiko to krašto žmonėms.
Jie maitinasi nemaltais — neiš-
sijotais grūdais ir žaliais vai-
siais. Toks maistas greit išei-
na pro žarnas. Ten žmonės tu-
ri gausias išmatas. Mūsų žmo-
nių dieta yra minkšta — leng-
vas maistas. Žarnose atmatų
mažiau susidaro — atmatos žar-
nose ilgiau užsistovi. Vėžį ža-
dinančios medžiagos atmatose
ilgiau veikia žarnų sienelės.

Žmogaus atsparumas vėžiui
irgi yra svarbus. Susekta, kad
žarnų vėžį turis žmogus turi sa-
vo kraujyje tam tikrų medžiagų
(specific antigens). Dabar
tos medžiagos tikrinamos krau-
juje, norint susekti, ar žmogus
neturi vėžio (tumor-specific an-
tigens).

Vėžio priežastis nėra viena —
tai tikrumoje daugiau negu trys
šimtai vėžį išsukiančių prie-
žasčių, kurios chroniškai žmo-
gų veikia per dešimtmečius. Ta-

da pakinta viena, vienintelė kū-
no cėlė — degeneruojasi į vėžinę
cėlę. To ir užtenka žmogaus pra-
žūčiai.

Susektini ir dar nežinomi
dalykai vėžio reikale

Dar daug kas vėžio srityje me-
dicinai nežinoma. Pvz., nežino-
ma kodėl japonės moterys sep-
tynis kartus rečiau krūtis vė-
žiu susserga už amerikietes. Taip
rat dar nesusekta, kodėl ameri-
kietiški indėnai ir eskimai retai
vėžiu serga, kai tuo tarpu indė-
nų normaliai ar dažniau suser-
ga kepenų bei gimdos vėžiu. Dar
nežinia, kodėl skrandžio vėžys
dabar tūnė nykti amerikiečių tar-
pe. Dar nežinoma, kodėl portori-
kiečių tarpe stemplės vėžys esti
dešimt kartų dažnesnis, negu
nemjorkiečiams.

Išvada. Nors su vėžiu dar
daug dalykų lieka nežinomų,
vienok kas žinoma, galima tvir-
tinti, kad vėžys daugumoje yra
socialinė liga. Už tai visuome-
nės išauklėjimas, išmokslinimas
ir jausmais sustiprinimas bei
ekonomiškų jiems pagerinimas
gali priversti prie tokio stovio,
kad visokių vėžių būtų galima
apsisaugoti ir išvengti iki 70%.

Pasiskaityti. Chronic Disease
Management, Vol. 5, No. 10, 10,
October, 1971.

STENKIMĖS TEISINGU ATSAKYMU PASINAUDOTI

Vitaminas C mažina
cholesterolį kraujyje

Klausimas. Gerb. Daktare, pa-
deikite man sumažinti riebalus
kraujyje. Visą bandau, niekas
nepadaeda. Žinau ir daugiau taip
nelaimingų žmonių. Ačiū iš
anksto.

Atsakymas. Pardūk burną,
nusipirk plastikinį gomurį: ne-

reikės vargti. Kol tai įvyks, el-
kis štai kaip: sukratyk ir iš-
spiauk maistą, kurio jau perdaug
prisikerti.

Benzino į baką tik tam tikrą
kiekį gali įpilti; daugiau pilant
— eis pro viršų laukan. Tegul
ir eina tamstos maistas laukan
— jei galva — jausmai nedirba
— tegul pajunta kišenė. Dar
naujas dalykas susekta: gau-
sus vitamino C ypatojimas su-
mažina riebalus kraujyje: degi-
mas jų kūne paspartinamas es-
ti. Todėl vartok galybes vita-
mino C pavidale natūralaus mais-
to: vaisių-daržovių, ypač citri-
ninių sunkų. Galima ir table-
tėmis imti po penkis šimtus mi-
ligramų tablečių vitamino C
imti kas šešios valandos. Vita-
minas C žmogaus kūne nesande-
liuojamas — jis tuoj su šlapimu
išsilygina lauk. Todėl turi bū-
ti nuolat papildomas jo kiekis
mūsų kūne. Kartais jo reikia

labai dideliais kiekiais apturti,
kad kokį blogi savyje prasin-
tum.

Vilniuje vėl išleista, septinta
iš eilės, propagandinė knyge-
lė apie Lietuvą, anglų kalba,
„Lietuva šiandien“. Ši kartą su-
galvota informuoti apie vadi-
namos Lietuvos Min. Tarybos
atstovybę Maskvoje bei jos
„veiklą“, aikinama, kaip Lie-
tuva padėjusi atslatyti žemes
drebėjimo sugriautą Taškentą,
dėstoma apie ryšius su pasaui-
lio kraštais. 48 pusl. leidinys
išleistas 3.000 egz. tiražu.

NAUJIENAS
Lietuvių laikraštis
4040 ARCHER AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60632
PHONE 254-4478

Nuo
1914 metų

Midland Savings aptar-
nauja taupymo ir namų
paskolų reikalus visos mū-
su apylinkės. Dėkojame
Jums už mūsų parodytą
pasitikėjimą. Mes norė-
tume būti Jums naudingi
ir ateityje.

Saskaitos apdraustos iki
\$20,000.
Frank Zogas, President

5%
Passbook Savings
All accounts com-
pounded daily
paid quarterly

MIDLAND
SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
4040 ARCHER AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60632
PHONE 254-4478

6%
2 Years Savings
Certificate
(Minimum \$5,000)

LIETUVOS VARDŲ KILMĖ

Daugelis nori patirti, iš kur yra kilęs Lietuvos vardas, bet
mažai kas šį klausimą studijavo. Apie lietuvių tautą ir lietuvių
kalbą yra parašyta daug knygų ir brošiūrų. Lietuviai minimi
senuose atsiminimuose ir metraščiuose. Ten minimas ir Lietuvos
vardas.

Juozas Venclova, dirbęs prie šios studijos 20 metų, peržiūrėjo
labai daug senų dokumentų. Savo studijoje jis nurodė kiekvieno
žodžio metrikaciją ir surašė Lietuvos praeitį liečiančias knygas.
Jis perskaitė šimtus knygų ir parašė 52 psl. knygelę, pavadintą
LIETUVOS VARDŲ KILMĖ. Minkšti viršeliai, kaina \$2. Knygelė
jums bus pasiųsta, jei du dolerių atsiųsite šiuo adresu:

NAUJIENOS, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

GEROS DOVANOS

SIOS KNYGOS PARDOUDAMOS DABAR "NAUJIENOSE"
su DIDELIEMS NUOLAIDOMIS:

Dr. A. J. Gussen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. \$3.00
Kietais viršeliais, vietoje \$4.00 dabar tik \$2.00
Minkštais viršeliais tik \$2.00
Dr. A. J. Gussen — AUKŠTĀ KULTŪRĀ — ŽIAURUS ŽMONES.
Kelionės po Europą išspūdiškai. Vietoje \$2.00 dabar
tik \$1.50

Galima taip pat užsisakyti paštą, atsuntus čekį arba
money order.

NAUJIENOS

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

POEZIJOS VEIKALAI

Poezija — kaip pavasaris, kuris pradėjo pro turpanti sniegą liepa
užduoti išskleisti mautį, deimantų spindintį žiedą, apkauso medžių šakas
žirgais, kaip konfektams ir pamzdu įveda į gamtos vaizdą ir garsu ste-
bukus. Uramatikai besikeičiančiuose gamtos — scenovaižuose svaioja
juokauja ir verkia poetai, pajėgami išreikšti žodžiais jausmų ir minčių
gelmes.

Naujienuose yra gausūs pasirinkimas poezijos leidiniai:

1. J. Augustaitis - Vaidinimai, ŽVAIGŽDŲ NAKTYS. Didelio for-
mato, 128 psl. Kaina \$1.—
2. Jurgis Baltušaitis, ŽEMES PAKOPOS. Elegijos, giesmės, poemos
Kisečinio formato, 157 psl. \$2.00
3. Butkus Juozas, EILERASČIAI IR RASTAI, 155 psl. \$1.50.
4. Vincas Jonikas, LYDEJAU VIESNIA VETROJE. Eilų cinkūne, 18
psl. Kaina \$3.00.
5. Kleopas Jurgelionis, GLUDI — LIUDI. Lyrikos eilės, 105 psl. \$2.00
6. Anatolijus Kairys, AUKSINE SEJA. Eilėraščiai, 86 psl. \$2.00.
7. Nade Rastenis, TRIJŲ ROZIŲ ĮVENIJE. Eilėuotės pasakojimai, ap-
suvienuintus lietuviškas senovės laikais, su autoriaus iliustracijomis, 55 psl.
8. Nade Rastenis, THE FOREST OF ANYKŠČIAI, Antano Baranauški
„Anykščių šuolis“ vertimas, 42 psl. \$2.00.
9. Balys Kucka, UGNIES PARDAVEJAS. Eilės, 45 psl. \$1.00.
10. Slegas Santveras, ATDARI LANGAI. Rinktinė, lyrika, 167 psl. \$2.00.
11. Slegas Santveras, AUKOS LAURE, 5-ji lyrikos knyga, 152 psl. \$2.50.
12. Petras Segatas, SAULELEIDŽIO SPINDULIUOSE. Eilėuotė kūrinių
192 psl. \$1.00.
13. Petras Segatas, PLAUK, MANO LAIVELI. Eilėraščiai, 112 psl. \$1.00.
14. Eugenijus Grudis, AGUONOS IR SMELIS. Eilės, 70 psl. \$1.00.
15. Elena Tomienė, KARALIAI IR SVENTIEJI. Eilėraščiai, 80 psl. \$2.50.
16. Alfonsas Tyrolis, METU VINGIAI. Lyrikos rinktinė, 180 psl. \$3.00.
17. Joca Valaitis, SENOVES LIETUVIŲ DIEVAI. Mitologijos poėmai
56 psl. \$1.00.
18. Adomas Juras, BUK PALAIMINTAS. Poezija, 115 psl. \$3.00.

Norėdami įsigyti šias ar kitas knygas, prašome atsiųsti kvičį į Naujienu-
raštinę arba užsakyti paštą, pridantį čekį ar pinigini orderį.

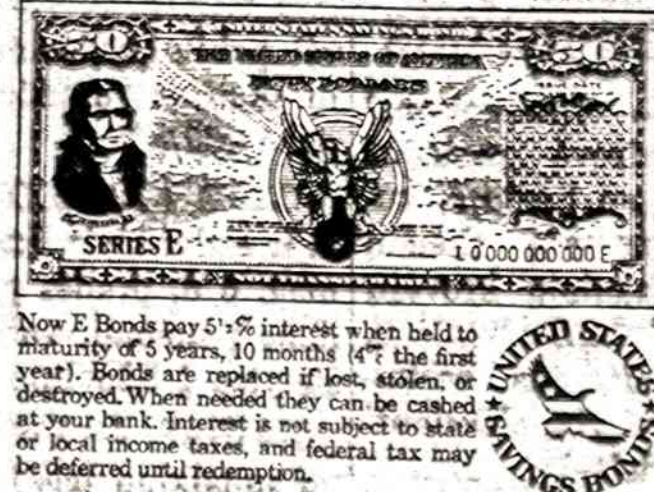
NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Great American Dream Machine.

America is the place that is made
out of dreams. And, U.S. Savings
Bonds have been helping to make
happy dreams come true for years.
Now, Bonds mature in less than
six years. That means your dreams
can come true faster than ever before.
You can buy shares in your particu-
lar dream by joining the Payroll
Savings Plan where you work, or the
Bond-a-Month plan where you bank.
Before you know it, your American
dream will be a reality.

Take stock in America.
Now Bonds mature in less than six years.

NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street Chicago, Ill. 60608

PERVERSMO NUOTAIKOS

(Tęsinys)

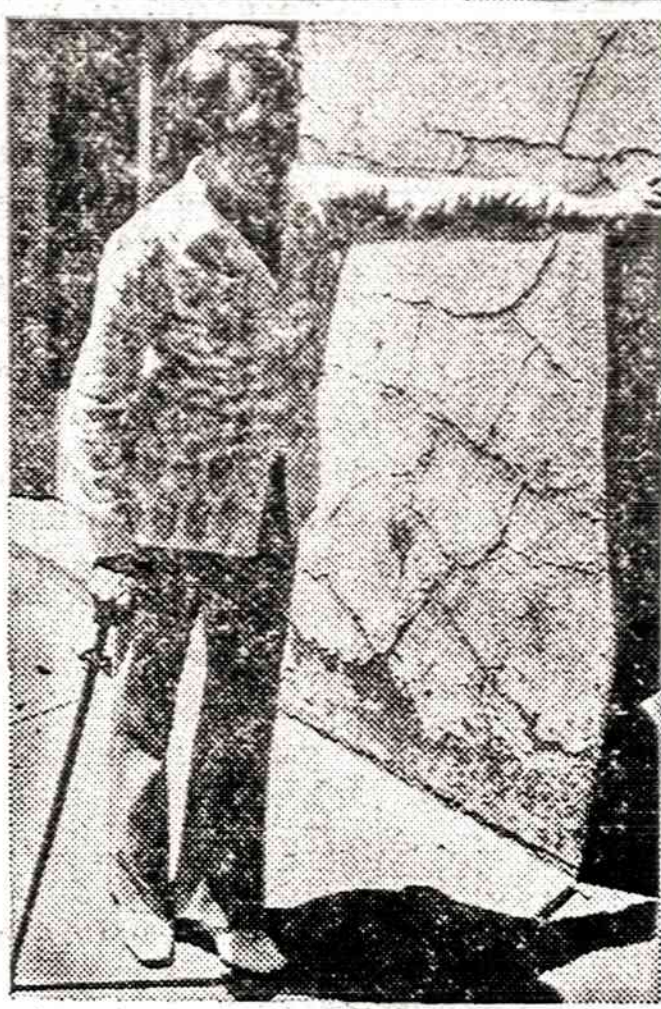
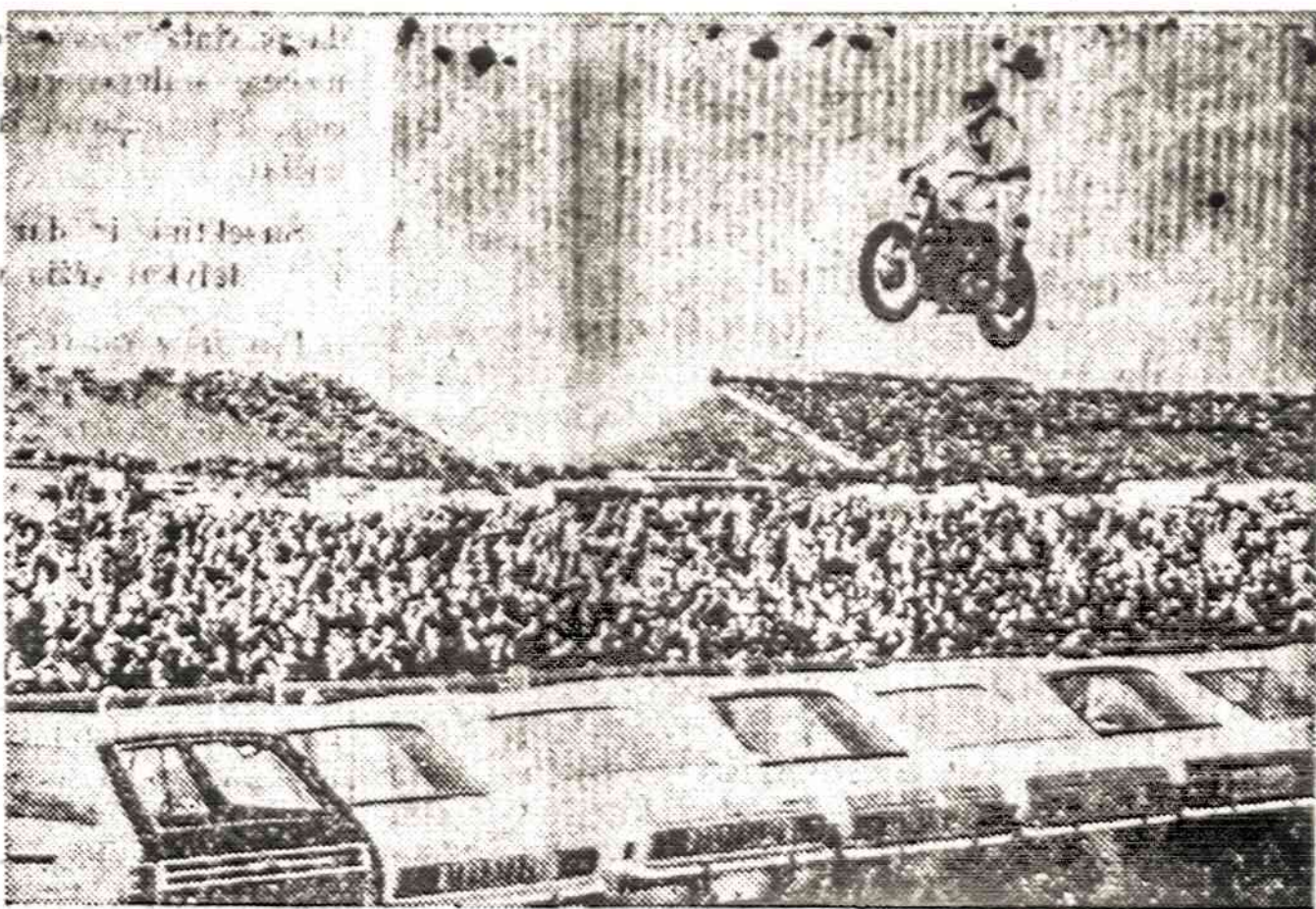
Laimėjusios 1926 metų pavarų rinkimus kairesnio demokratinio sparno srovės: Valsiečiai liaudininkai paėmė į savo rankas Lietuvos valstybės varą, sudarydamos koaliciją su mažumų atstovais. Rodos, jų svarbiausias tikslas buvo pilnas demokratinės tvarkos įgyvendinimas Lietuvoje. Dėl Lietuvos nepriklausomybės išlaidų, man regis, niekam negalėjo kilti jokių abejonų. Valsiečiai liaudininkai ir teigė, jog jie ir savo programoje laikosi varpininkų ideologijos nukaišytų gairių. Nedaug ką Lietuvos laisvės reikalui galėtume prikišti kad ir norėdami socialdemokratams. Lietuvoje įsistigusi Socialistų demokratų partija aktyviai pasireiškė net carų valdymo laikais. Jie skelbė ne tik kaip savarankus socialistinis sąjūdis Lietuvoje, ir tik tiek tepalaiką ryšį su kitų šalių socialistų partijomis, kiek liečia pačių darbininkijos kovą su kapitalistiniu pasauliu. Bene bus ar ne pirmieji iškėlė ir pačios Lietuvos savarankiškumo klausimą. Kai komunistai tarėsi apgaulingai atstovauja įtemtų raumenų ir pūslių rankų reikalus, tad Lietuvoje socialdemokratai buvo laikomi pikčiausiais jų nepasisekimų priešininkais, nes tikrai jų dėka negalėjo plisti komunistinės idėjos mūsų krašte. Tuo tarpu darbininkija aktyviai reikišė ir Lietuvos valstybės atkūrimo darbuose.

Skandaliai apsiriktume, jei mes tvirtintume, jog anksčiau nepriklausomos Lietuvos valstybė nebūtų tvarkiusis demokratiniams pagrindams. Demokratijos sąvoką galime net susieti su pačiu, sąmoningai pradėjusiu reikšti tautiniu atgimimu. Daug tų demokratijos prosvaisčių Aušroje, o Varpas jau skambėjo demokratijos

garsais. Ir Tėvynės Sargas, galima sakyti, buvo pirmuoju keliu tiesėju krikščioniškai suprastai demokratijai. Vilniaus seime jau reikėsi ne tik demokratiniams principams pagrįsti sąjūdį, bet ir jo nutarimai atsiremia į demokratijos pagrindus. Tai dar ryškiau pastebėjome Lietuvių konferencijoje 1917 metais, jau nekalbant apie Lietuvių seimą Pėtrapylyje ir toki pat seimą Amerikoje. Lietuvos Taryboje, paskelbusioje Lietuvos nepriklausomybės aktą 1918 metais vasario 16 dieną, visos dalyvavusios grupės buvo susirikiavusios po demokratine vėliava. Tada savo demokratiniams siekimais visai nesiskyrė nė Pažangos partija, vėlesniais laikais išsivysčiusi į tautininkų partiją. Juk ir pačiame Nepriklausomybės paskelbimo akte demokratija užakcentuojama.

Netenka daryti išvadų ir iš to buvusio fakto, jog dalis buvusių Lietuvos Tarybos narių, norėdami išgauti iš Vokietijos vyriausybės Lietuvos valstybės pripažinimą, buvo sutikę tam tikromis sutartimis ūkiniu ir politiniu požiūriu susirišti su tada buvusiu kaizerine Vokietija. Kas labiausiai nepatiko Lietuvos Tarybai tai, kad Vokietija norėjo tą atsteigiamąją Lietuvos valstybę federaliniais ryšiais surišti su Prūsija. Dėl tos bėdos ir buvo nutarta, pačios demokratijos neišsivadant, kvesti į Lietuvos valstybės sutartį karaliumi hercogą von Ulrichą. Toks Lietuvos Tarybos užbėgimas už akių vokiečių planams nepatiko Vokietijos varpintojams. Lietuvos socialdemokratų atstovai net pasitraukė iš Lietuvos Tarybos, nenorėdami daryti jokių kompromisų kad ir pačios Lietuvos pripažinimo kaina. Jie galvojo, kad eidami kompromisų keliu,

užsikorę karalių ant savo pečių, galime prarasti ir pačius demokratinius principus. Jie grįžo Tarybon tik tada, kai buvo sutarta, kad Lietuvos tvarkymosi reikala išspręst Steigiamasis Seimas, išrinktas visų Lietuvos gyventojų lygiu slaptu balsavimu. Dėl tokio demokratinio apsisprendimo ir pats Nepriklausomybės aktas, paskelbtas spaudoje, juk buvo vokiečių karinės vyriausybės sukufisktuotas. Tad galime pasakyti taip žy-

Drusus motociklistas Evel Knievel pagarsėjo savo akrobatiniais trikais visoje Amerikoje. Virsūje jis išsibėgėjęs "Soka" per 19 automobilų. Kartais jam ir nepasiseka. Jis jau turėjo 14 operacijų. Apaciolo jis matomas po paskutinio susižeidimo. Nežiūrint to, jis žada ateinančių metų liepos dieną "persiokti" su galingu motociklu per Snake upę Idaho valstijoje.

maus mūsų poeto dramaturgo Balio Sruogos lūpomis, jog karalių kunigaikštį Lietuva jau seniai buvo mirusi.

Lietuvos valstybė kūrėme ir sukūrėme pagal demokratinius principus, ir jie pilnai atspindi Steigiamojo Seimo priimtąją konstituciją. Bet mes turime pripažinti, kad dėl karo su bolševikais, lenkais, kartais dėl esančios vidaus ypatingos padėties tos demokratinės laisvės nevisada buvo išlaikomos savo pilnumoje. Buvo daroma neregų išimčių, kada jos buvo dėl pačios Lietuvos interesų laikinai apstabdamos vienu ar kitu požiūriu, kad tos ir konstitucinė laikomos demokratinės laisvės blogos valios piliečių savo ar grupės naudai nebūtų piktnaudžiamos. Nėra ko slėpti, kad tokių suvaržymų būta dažnai ir be ypatingai svarbaus reikalo. Tai atsitikdavo ne vien tik krikščionių blokui valdant Lietuvą. Tokių suvaržymų buvo imtasi dar prieš Steigiamojo Seimo paskelbtąją konstituciją, kuomet vyriausybė vadovavo adv. Mykolas Sleževičius. Taip apkarpanč demokratines laisves buvo elgiama, kuomet valdė krikščionių demokratų ir valstiečių liaudininkų koalicinė vyriausybė. Ne kitaip buvo ir tada, kai savo rankose visą Lietuvos valdžią turėjo krikščionių demokratų blokas, kai 1926 metų pavasarį vyko rinkimai į seimą. Tad galima teigti, kad tokios pilnos demokratijos, kokia buvo Skandinavijoje, kai kuriuose Europos kraštuose, o ypač Amerikoje dar savo pilnumoje nebuvo pasiekta ir įgyvendinta.

Kairesnio sparno demokratinės srovės ir išėjo į 1926 metų rinkimus su šūkiu, siekdamos pilnų demokratinių laisvių Lietuvoje ir aukštesnio ekonominio lygio. Tų pažadų buvo paskelbta labai daug. Tarp tų demokratinių laisvių buvo žadama visiška spaudos, susirinkimų, streikų, demonstracijų ir kitos laisvės. Pažadėta greit išleisti įstatymą tuoktis civiliai, registruoti gimimus ir be krikšto apeigų ir t. t., nes pati Lietuvos konstitucija tai leidžia. Žinoma, tokiam katalikiškam krašte tai nebuvo visuotinio svarbumo reikalas. Juk ir dauguma balsuotojų, balsavusių už kairiojo sparno partijas, buvo praktikuoję katalikais ir tokiais pasiliko ir rinkimam praėjus. Reikalas iš esmės vis tiek buvo įstatymais tvarkytinas, nors

kaip pavyzdžiui Amerikoje, teikiant lengvatas mokesčių atžvilgiu, švietime ir net galimybę religinėms bendruomenėms reikšti ne tik kultūrinėje, bet ir ekonominėje plotmėje. Drastiškas atskyrimas bažnyčios nuo valstybės, kaip daro bolševikai, demokratiškai tvarkomoje ir dar daugumoje katalikiškoje Lietuvoje buvo negalimas ir, žinoma, tai nebuvo ir pačių partijų išmintingų galvų planuojama, tai tik neatsakingų agitatorių neįvykdomi žodžiai. Kaip paprastai visada rinkimų kampanijose pažadų klojama virtinėmis, iš kurių kartais labai maža dalis teįmanoma realizuoti.

Daug konkretesnių pažadų tada buvo teikiama ekonominiams Lietuvos gyvenimui. Taip, sakysime, buvo žadama praplėsti ūkinį profesinį švietimą, teikti didesnę agronominę pagalbą, išvystyti plačią ūkinę kooperaciją, teikti kreditus ir daug kitų dalykų. Net žadėta ūkininkams gerokai sumažinti mokesčių našta, ir tas pažadas ūkių ar kad ir nedidelių sodybų savininkams buvo labai patrauklus ir paskatinęs balsuoti už valstiečių liaudininkus. Tą pažadą ir buvo manoma ištesėti, nors tai buvo ir nelengvas reikalas. Biudžetuose nebuvo pertekliaus, ir mokesčių sumažinimo tebuvo galima pasiekti tik apkarpius kitas pozicijas. Daug kas buvo rinkimų metu pažadėta ir nesiaurais užsimota ir pačios vyriausybės darbo programoje. Visa bėda gal pati didžiausia buvo ta, kad rinkikai galvojo, jog užtenka tik kairiojo sparno partijoms valdžią paimiti į savo rankas, ir savaime iš karto jau visi pažadai virs rea-

lybe. Rinkikai tikėjo tais pažadais, kaip išduotų vekselių, kurių terminas sutampa su valstybės perėmimo į savo rankas diena.

Uzsitikriaus seimo daugumą kairesnio sparno demokratams, nors ir ne be Lietuvoje esančių mažumų atstovų tautos, buvo išrinktas prezidentu varpininkas dr. Kazys Grinius, kuris pavedė vyriausybę sudaryti visiems žinomam patrijotui adv. Mykolui Sleževičiui. Naujoji vyriausybė jautėsi tvirtai turinti valstybės varą savo rankose. Pirmas jos žingsnis buvo įgyvendinti pilną demokratiją, kaip anksčiau buvo sakoma, suteikiant pilną žodžio, spaudos, susirinkimų, demonstracijų ir streikų laisvę. Dėl kitų žadėtųjų laisvių reikėjo įstatyminių pagrindų. Vyriausybė greitomis paruošė jų projektus ir pasiūlė seimo posėdžių darbotvarkę.

Lygiagrečiai buvo susirūpinama ir ekonominiams reikalais. Biudžete ne tik nebuvo rasta pertekliaus, bet reikėjo skaičiuoti su galimais nepertekliais. Amerikoje ir Europoje jau buvo pasireiškęs ekonominis atoslūgis, turėjęs poveikio ir Lietuvai. Tai jau buvo pajusta ir krikščionių demokratų blokui tebevaldant Lietuvą. Tie ekonominiai sunkumai ir pablogėjusi krašto ekonominė būklė, žinoma, nemažai prisidėjo ir prie jų rinkimų pralaimėjimo.

(Bus daugiau).

SKAITYK "NAUJIEKAS" - JOS TEIKIA GERIAUSIAS, TEISINGIAUSIAS ŽINIAS

J. AUGUSTAITIS

ANTANAS SMETONA IR JO VEIKLA

154 pusl. knyga.

Kaina \$1.50

Nel vienas žmogus, noris pažinti nepriklausomos Lietuvos ir Antano Smetonos valdymo laikotarpį, negalės apsieiti be J. Augustaitis paraštos studijos. Ši knyga būtina kiekvienam, norinčiam pažinti ne tik Lietuvos praeitį, Lietuvoje gyvenusių ir Smetonos valdymo laikotarpį pažįstantieji žmonės tvirtina, kad J. Augustaitis teisingiausiai ir tiksliausiai aprašė ir įvertino Antano Smetonos veiklą.

J. Augustaitis knyga galima gauti "Naujienose" darbo valandomis. Kas negali užti "Naujienas", tai prašomas persiųsti \$1.50 čekį arba Money Orderį, pridėdam 20 c. persiuntimui paštu, tokiu adresu:

NAUJENOS

1739 So. HALSTED STREET, CHICAGO, ILLINOIS 60608

Gavę pinigų, tuojau knyga pasiusime.

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelių darbų. Pirmia, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimėjus nuo mėsos pirmos.

6% PER ANNUM ON SAVINGS CERTIFICATES OF \$5,000, OR MORE, 2 YEAR MATURITY.

UNIVEST TAUPYMO SĄSKAITOMS.

Taupymo Indėliai Aprausti iki \$20,000.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Išleista 1923 metais

Tel. 421-3070

Išlaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti

Chicago Savings and Loan Association

6% PER ANNUM ON CERTIFICATES OF \$5000 OR MORE Two Year Maturity

5 3/4% PER ANNUM ON CERTIFICATES OF \$1000 One Year Maturity

5% PER ANNUM ON ALL PASSBOOK ACCOUNTS

5 1/4% PER ANNUM SHORT TERM 3 OR 6 MONTH TERM Minimum \$1,000

CHICAGO TAUPYMO IR SKOLINIMO bendrovė dėl bet kokių jūsų namo pagerinimų duoda paskolas nuo \$500.00 ir daugiau tinkamomis sąlygomis. O gal Jums yra reikalingi pinigai dėl kitokių reikalų? Ar jei neturite nuosavo namo ir jums nusibodo mokėti aukštas nuomas, įsigykite nuosavą namus.

DIVIDENDS COMPOUNDED DAILY PAID QUARTERLY

Bet kokiais finansiniais reikalais kreipkitės į:

Chicago Savings and Loan Assn.

Philomena D. Pakel, President

6245 So. WESTERN AVE.

TEL.: GR 6-7575

HOURS: Mon. 12 P. M. to 8 P. M., Tues. 9 to 4, Thurs. & Fri. 9 to 8, Sat. 9 to 12:30

Jau išėjo seniai laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

Ansambliai, chorai, grupės, užsakiusios 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone MA 1-6100

SECOND - CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$22.00 per year, \$12.00 per six months, \$7.00 per 3 months. In other USA localities \$20.00 per year, \$11.00 per six months, \$6.00 per three months; Canada \$22.00 per year; other countries \$23.00 per year.	
Single Copies:	
15 cents per copy, 15 c. on Saturday	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestuose	\$22.00
metams	\$12.00
pusių metų	\$7.00
trims mėnesiams	\$3.00
Kitose JAV vietose:	
metams	\$20.00
pusių metų	\$11.00
trims mėnesiams	\$3.00

NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Su melu įlįsi, bet nesugrįši

Lietuviai žino, kad su melu kartą galima pro duris įlįsti, bet sugrįžti jau neįmanoma. Vieną kartą apgautas žmogus neleidžia antrą kartą apgauti. Pirmą kartą jis patiki veik kiekvienam, kad ir mažai pažįstamam žmogui, bet niekas nebetiki antrą kartą pamalavusiam.

Iki šio meto Amerikos lietuvių visuomeniniame darbe apsieita be didelio melo. Vienas kitas dalykas buvo truputį kitaip suprantas, kitaip interpretuojamas, bet patys pagrindiniai dalykai žmonėms buvo aiškūs. Dėl pagrindinių dalykų nereikėjo žmonių apgaudinėti ir pasakoti netiesą. Nereikėjo jiems ir neteisybės pasakoti.

Tiktai paskutiniaisiais keliais metais net ir visuomeniniame darbe keli lietuviai jau nebegali apsieiti ir be melo. Jie nesako teisybės vieni kitiems, melu jie nori sustiprinti politines pozicijas ir įveikti savo priešą. Europoje Dr. Goebbels buvo skaitomas didžiausiu politiniu melagiu. Pačius vokiečius jam pavyko apgauti, bet kai jis tą goebelsišką melą bandė primesti visai Europai, tai jam nepavyko. Goebbels melai pakenkė visiems vokiečiams, o naciams jie atnešė visišką išnaikinimą. Vokietijoje šandien nacių niekas nemėgsta ir apie jų melus klausyti nebeneri.

Dabartinis JAV Lietuvių Bendruomenės pirmininkas padarė didelę klaidą, pasamdydamas goebelsiškos nuotaišos žmogų Amerikos Bendruomenės visuomenės reikalams tvarkyti. Jeigu lietuviai Dr. Goebbels kalbą ir darbų nepažintų, tai gal ir naujai pasamdytas visuomenininkas būtų galėjęs rasti pasekėjų, bet lietuviams teko išgyventi nacių okupaciją ir jie žino, kokiomis propagandos priemonėmis buvo bandoma paveikti ramiai gyvenusius ir sau duoną užsidirbusius žmones. Daugelis lietuvių perėjo nacių koncentracijos stovyklas ir savo akimis matė, kokių metodų reikia griebtis, kai pats pagrindas grindžiamas melu.

JAV Lietuvių Bendruomenės nariai Algimanto S. Gečio nerinko visuomeniniams reikalams tvarkyti. Naujai išrinktas LB pirmininkas Gečis toms pareigoms pasamdė. Kad Gečiui būtų lengviau JAV LB visuomeninius reikalus tvarkyti, jį pakėlė į vicepirmininkus. Vicepirmininkais paprastai esti organizacijos rinkti atstovai, bet tai mūsų tarpe tai nebūtų toks didelis nusikaltimas, kai žinome, kad rinktų atstovų užsimotam darbui nebėra. Daug arčiau, kai samdytas tarnautojas bando priešintis paties

JONAS VAICIONAS

PAGALIAU

„Naujienos“ spausdino mūsų rašinius, kai kada gerokai kritiškus, primenantius ir įrodančius mūsų tautiečių geroką atsilikimą nuo kitų tautybių (ukrainiečių, latvių, estų ir kt.) vienu ar kitu atžvilgiu. Ne per daug seniai tą mintį pradėjo kelti kanadiškiai „Tėviškės Žiburiai“, surinkę daug statistinės medžiagos apie Kanadoje įsikūrusias tautines grupes. „Tėviškės Žiburiai“, aiškindami apie tai, kad lietuviai net nesugebėjo laiku atsiimti jiems valdžios skirtų pinigų, tuo tarpu, kada kitos tautybės jau gal seniai tuos pinigus buvo sunaudojusios svarbesniems reikalams, paskelbė įžanginį „Lietuvis ar lietuvis“. Čia redaktorius lyg mėgina teisinti lietuvių dėl jų lėto būdo, tačiau, atrodo, tas teisingas sąmoningas, nenorint aštriau sakyti atvirai ir aiškiai.

„Tėviškės Žiburiai“ ne kartą lygino lietuvių studentus su kitų tautų, lygino bendrą kultūrinę veiklą. Išvada tačiau buvo panaši.

„Draugo“ 1972 metų rugpjūčio 17 dienos laidoje atsiliepė Vytautas Volertas rašiniui „Draugė ir metalas“. Vytautas Volertas (JAV Liet. B-nės CV pirmininkas) naudojasi Baturio biuleteniu, kuris „pasakoja, kad liepos 8 — 16 dienomis į estų šokių ir gimnastikos šventę Toronte susirinko iš viso pasaulio 20.000 su viršum žmonių. Tai kas ketvirtas estas, gyvenęs už. Sov. Sąjungos ribų. „Tėviškės Žiburiai“ pravius dėl jų lėto būdo, tačiau, atrodo, tas teisingas sąmoningas, nenorint aštriau sakyti atvirai ir aiškiai.

„Tėviškės Žiburiai“ ne kartą lygino lietuvių studentus su kitų tautų, lygino bendrą kultūrinę veiklą. Išvada tačiau buvo panaši.

Kada JAV LB vadovybė susipras ir pradės naudoti lietuviams įprastus darbo metodus.

Estija dalyvavo keliolika tūkstančių, kai tas pat biuletenis rašo aiškiau — 15.000.

Reikia, užsieny priskaičiuojama apie 80.000 estų. Sprendžiant pagal mūsų šokių šventės ir jaunimo kongreso išlaidas reikia manyti, kad šis festivalis Toronte įjems kainavo apie 160.000 dolerių. Taigi nuo kiekvieno esto galvos — mažo, jauno ir seno, vargdenio ir turtoolio — teko 2 dol. O tos dvi dešimtys tūkstančių, Torontan suplaukusių, dar bent po pusimtinę priedo išleido.

Toliau Volertas įrodinėja, kad laisvajame pasaulyje yra, neskaitans nelietuviškų lietuvių, trečdalis milijono, o pinigų tiek nesudėdame, nes tik gal kas dešimtas tų pinigų aukojama.

„Estų buvo vienas iš keturių, taigi mūsų (šventėje ir kongrese J. V.) dalyvautą keturiasdešimt du kartus menkia“, toliau taria Volertas. Įrodymai baigiami išvada: „Tačiau žinome, kad labai gerai pavykus šventėms, džiaugsmo skandintis pagrindo dar neturime, nes, paskutiniai nebūdami, toli bėgame nuo pirmųjų“.

Viskas būtų gerai, Volertas atrodo tikslus sprendimus iš jo gautų faktų, logiškai sako, kad priešais glūdinai nenuoseklume: „... kartais lengvai ašarojame dėl savo tautos nelaimių, bet, ambicijų kurstomi, susilaikome nuo, talios darbuose... Lenkyniaudami prabangoje ir turtingai vaishdami kaimyną, skaičiuojame kiekvieną centą, atiduodą (ir neduodą, tik kieno nors paprašytą) visuomeniniams reikalams. Tačiau svarbiausia — nepaisome tvarkos“.

Toliau Volertas šneka apie solidarumo įnašų nemokėjimą, apie sudėtas pinigų sumas Al-tai ar LB. Iš tikrųjų, tos sumos juokingai mažos.

Jeigu kas ką nors skelbia viešai visuomenei, įtaigoja priimti jo skelbiamas mintis, savime suprantame, privalo elgtis taip, kaip skelbia. Čia sena žurnalistinė taisyklė. Antraip, bus ne kas kita, o tik miglių pūtimas.

Tris kartus „valio“ Volertui už iššūkį — nepaisome tvarkos. Didelis dėkui.

Tvarka turi būti, tautinė drausmė — vienintelis mūsų

netų istaigu, darosi aišku, kada pagagnėjame tvarkos sąvoką. Nagrinėdami tojart išsiaiškiname, kas tos tvarkos laikosi ir kas tą tvarką griau-na.

Juozas Bubelis („Dirva“, 1972 m. rugpjūčio mėn. 18 d. skelbia straipsnėlį „Užmiršo pavergtų tautų savaitę“. Jame sako: „Tačiau tenka labai apgailestauti, kad šiemet Pavergtų Tautų Savaitės minėjimas Philadelphia-joje praėjo tylos ženkle, ji nebuvo paminėta“.

Toliau skaitome: „... juo labiau, kad čia, Philadelphiaje, reziduoja Lietuvių Bendruomenės Centro Valdyba su kai kuriais „aukštojo politikon“ pasiūlymais nariais. Ta Cent-ro Valdyba be kitų turi vice-pirmininkus visuomeniniams reikalams, jaunimo reikalams ir narę renginiams. Kur dingio tokių svarbių momentų tie nar-sieji Centro Valdybos nariai, savo kancencijos pradžioje vi-būtent: estų dienose visos moky-terys be išimties buvo su jų tau-tiniais drabužiais, o jaunimas (sporto grupė) taip pat tautini-ais sportiniais drabužiais. O mūsų šventėse žiūrovų tarpe tautinių drabužių taip ma-žai sušyti, kad neverta net apie tai kalbėti. Pagaliau, net pasigirsta balsų, siūlančių to-kiose šventėse net dainininkų ir šokėjų aprėdą keisti...“

Volertas kažin kada yra rašęs (pritingiu ieškoti to „Drau-gos“ numerio) apie tai, kad, reikalui esant, galima atsisa-kyti ir sąvų papročių ir apran-gos. Čia mano sakoma ne pa-žodžiui, tik nurodant to raši-nio dalies mintis.

Tai, galėtų būti, Volertas ir neminėjo tų estų tautinių dra-bužių, nes jis mano, kad tai antraeilės reikšmės pasirody-mas.

Taip nėra. Prašau pasižiūrėti į 20.000 minią gatvėse su tautiniais drabužiais, ar su paprastais, gal net kasdieni-škais. Ar kokį skirtumą pajū-sime?

Leiskite dar grįžtelėti atgal. Kada kalama apie tvarką ir drausmę, ir kada visuomenė mato tą kalimą mušant pro šalį, jo nesilaikant pačių vado-vaujamų asmenų, ar tik nebus neigiamas poveikis net ir labai pritarantiems lietuviškajam judėjimui. Daug, vai daug, balsų muša iš šonų: niekam neduosim pinigų, jeigu jūs čia tarp savęs piaunatės... Žino-ma, toks piktakas šūvis nebus tikslus, o vien dėl to, kad, ka-da du „piaunasi“, vienas iš jų tikrai būna teisėsnis, jei ir ne visai teisus.

Katras teisėsnis iš aukščiau mi-

SKAITYK PATS IR PARAGING
KITUS SKAITYTI
NAUJIENAS

NOVOS PAKRANTĖS

DR. ANTANAS J. GUSENAS

12

Iš Talino atvažiuoję į Vilnių, vertėsi įvairiais darbais. Dirbo Vilniaus žinių ir ūkininko redakcijoje, taisė kalbą ir koregavo surinktas skiltis. Kurį laiką dirbo lietuviškų knygų leidyklose, bet visur darbas buvo sunkus, o uždarbis menkas. Kai kilo Pirmasis Pasaulinis Karas, tai Jablonskis iš Vilniaus išvažiavo į Rusijos gilumą. Kurį laiką jis mokytojavo Voroneže įsteigto lietuvių gimnazijoje, rašė vadovėlius, vertė iš kitų kalbų, taisė kitų vertėjų kalbą. Sunkus gyvenimas ir vargingi karo metai palaužė Jablonskio sveikatą. Jis buvo paraližuotas, negalėjo vaikščioti.

Iš Voronežo parvažiuo į Lietuvą ant ratukų. Vaikščioti jis jau negalėjo, teko jį stumti iš vienos vietos į kitą. Kurį laiką jis gyveno Vilniuje, o vėliau persikėlė į Kauną. Pradėjo dėstyti lietuvių kalbą aukštuosiuose kursuose, o vėliau jau dėstė Kauno universitete. Jis buvo geras mokytojas. Lietuviškoje spaudoje Jablonskis paliko daug rašinių, kuriuose jis nagrinėja, taiso ir gerina lietuvių kalbą. Jo rašiniai naudojami lietuvių kalbos mokytojų pačioje Lietuvoje, jais naudojasi ir rusų okupacijos metu.

Nežinau, ar Jablonskis yra palikęs savo atsiminimus. Jeigu jis būtų aprašęs tas nuotaikas, kuriomis žmonės gyveno šio šimtmečio pradžioje, tai esu tikras, kad ir mano tėvas būtų turėjęs ir tuos atsiminimus patekti. Žinau, kad jiedu jaunatvėje daug bendro turėjo. Jiedu rūpinosi tais pačiais klausimais ir dalinosi tomis pačiomis mintimis. Jiems rūpėjo lietuvių kova už gimtinio savo krašto laisvę. Ji turėjo būti sunki, brangiai kainavo. Jablonskis, baigęs aukštuosius mokslus, negalėjo gauti darbo, o mano tėvas ir kiti mūsų kaimo

ūkininkai turėjo eiti į kalėjimą. Nuo to nukentėjo ne tik tai mūsų ūkiai, bet daug vargo buvo sukelta kaime likusiesiems šeimos nariams.

Šimtmečio pradžioje Rygiškiuose buvo dar vienas lietuvis, išgarsėjęs labiau negu Jonas Jablonskis. Tais laikais apie Jablonskį mažai kas tekalbėjo. Jis buvo geras mokytojas, bet buvo labai ramus, nemėgo garsintis ir niekur niekad nepasigirdavo. Tuo tarpu veik tuo pačiu metu pačiuose Rygiškiuose buvo ūkininkas Rugienius, kuris pats mėgdavo pasigirti, o jo sūnus dar labiau išgarsėjo. Apie Rygiškių Rugienius šandien niekas ir nebekalba, o Rygiškių Jablonskis kaimo garbė neša iš vienos kartos į kitą.

Rygiškiuose didžiausią ūkį turėjo Rugienius. Jis turėjo du sūnus. Vienas vadinosi Jonas, jam tėvas pavėdė ūkį. O antras bene vadinosi Juozas, kurį leido į kunigus.

Tikro antrojo vaiko vardo nebeprisimenu, nes žmonės jį vadindavo kunigu Rugienium. Kunigas iš jo buvo menkas, užtat gal ir pagarsėjo. Ne visuomet mūsų ūkininkams kunigai garbė atnešdavo. Griškabūdžio ūkininkai, leisdami vaikus į kunigus, tikėjosi susilaukti garbės, bet ji kartais juos apgaudavo. Garbė pati vaikščioja, ji nemėgsta, kad kas jai kelią rodytų. Kartais atrodavo, kad ji jau ateina pagaidijama kryptimi, bet dėl menkausio vėjo papūtimo ji pasuka kita kryptimi ir nueina savais keliais. Taip atsitiko ir su Rugienių laukiamą garbė.

Kunigas Rugienius buvo nepaprastai gabus vaikas. Jis gerai mokėsi ne tik gimnazijoje, bet ir kunigų seminarijoje. Iš Seinų parvažiuojęs tėvas ne vieną kartą pasigyrė, kad jo sūnus atnešė didelę garbė ne tik tai Rumėniam, bet ir visiems Rygiškiams. Vaikas buvo pavyzdingas, gerai mokėsi ir buvo gabus. Seinų seminarijos mokytojai tėvui pasakojo, kad iš vaiko išeis geras dvasiškis. Buvo matyti, kad jis buvo gabus seminaris-

tas. Atostogų metu jis patarnaudavo mišioms Griškabūdėje. Visi pranašavo gražią ateitį.

Bet paskutiniąją metų jam protas truputį susimaišė. Ištas naktis jis praleisdavo ant knygų, negalėdamas išspręsti kelių svarbių teologinių problemų. Jį kankino pirmąsias nuodėmės klausimas. Jis negalėdavo suprasti, kaip žmogus, dar negimęs, jau užtraukdavo ant savęs nelaimę. Jis jau turėjo būti atsakingas už tėvų ir protėvių padarytas nuodėmes. Pasirodo, kad nuodėmės klausimas dvasiškiam yra nepaprastai svarbus. Šiuo klausimu visoje seminarijoje ėjo didžiausios diskusijos. Klausimą svarstė ir vyresnieji dėstytojai, bet Rugienijui jie negalėjo logiškai klausimo išaiškinti.

Seminaristų Rugienių jie paskelbė pamišusiu. Paskutinį seminarijos metų, kai liko jauna dvasiškį tikrai įsventinti, į kunigus jo neįleido. Tėvas turėjo pasi-vežti seminarijos nebaigusį vaiką namo. Šiaip jaunas Rugienius atrodė sveikas ir tvarkingas, bet nieko gero iš jo jau neišėjo. Tėvas klėtyje įrėngė jam kambarį, kur jis ir prisilaikydavo. Jis visą laiką nešiojo ilgą sutaną, ražančių ir lazda. Jis apeidavo aplinkines parapijas ir kalbėdavosi su ten dirbusiais kunigais, bet jie matė, kad aukštoji teologija jį išvedė iš vėžių. Žmonėms jis nebuvo pavojingas. Jis pasakodavo kiekvienam, kuris norėdavo jo klausyti, patias svarbiausias ir sunkiausias teologines problemas, bet šiaip jis nebuvo pavojingas.

Rugienius išgarsėjo ne tik Rygiškiuose, bet visame Griškabūdėje. Kai sūnus parvažiuo seminarijos nebaigęs ir pasirodė Griškabūdėje su kunigo sutana, il-gais ražančiais ir didele lazda, kiekvienas norėjo jį pamatyti. Pradžioje seminarijos vadovybė manė, kad se-minaristas atsigriebs. Leido jam pabūti per vasarą pas tėvus, tikėdamiesi, kad jis atsisąus ir galės būti kaip ir dauguma kunigų. Bet tėvų svajonės neišsipildė. Kuni-

gas Rugienius seminarijos nebaigė ir teologinių proble-mų neišsprendė. Kunigui reikalinga lygsvara jam taip pat nebegrįžo.

Matyt, kad kunigo Rugieniaus neišsprendtos proble-mos atsiliepė į visą šeimą. Niekas taip aštriai neišgyve-no tų problemų, kaip seminarijos nebaigusio kunigo tėvas. Pamatęs, kad gabiausias seminarijos mokinys neatsigauna, jis visą ūkį aprašė namie buvusiam sūnui Jonui ir mirė. Motina taip pat neišlaikė. Staigiai ūki-ninku tapęs jauniausias sūnus taip pat įvykių buvo iš-muštą iš vėžių.

Kad „neišsprendtos problemos“ kiekvieną dieną jį nepersekiotų, jis pradėjo girtuokliauti. Gerokai pa-traukdavo kiekvieną įomarko dieną. Per atlaidus ir kalbos nebuvo. Su draugais susitikęs traukdavo po ke-lias dienas. Namo grįždavo tik tai tada, kai jau įgris-davo gerimas. Jam jau neskanus pasidarydavo alus ir pakratydavo degtinė. Toks jauno Rugieniaus elgesys atsiliepė ir į ūkio reikalus. Kiekvienam aišku, jei-gu girtuokliauja pats ūkininkas, tai nelauk didelio pra-kaito iš samdinių. Rugienių ūkis pradėjo smukti. Ta-tai pagreitino ir motinos mirtį, kuri buvo labai svarbus Rugienių ūkio šūlas. Ji ne tik pati dirbdavo, bet ji vers-davo ir kitus tvarkingai dirbti.

(Bus daugiau)

SKAITYKITE IR PLATINKITE

DIEKRASTI „NAUJIENAS“

JOS VISAS RAŠO

TEISYBE

DR. ANNA BALIJONAS
AKUŠERIJOS IR GYDYTOJOS
PRITAISO AKUŠERIJOS
2856 W. 63rd STREET
Ofiso telefonas: PROspect 6-3229
Rezid. telefonas: WALbrook 5-5076
Kasdien nuo 10 iki 12 val. ryto
nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta

DR. K. G. BALUKAS
AKUŠERIJOS IR MOTERŲ LIGŲ
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Pirmą ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepia skambinti 374-8012
Telefonas: PROspect 8-1717

DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val. kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8
tikrai antradieniais ir penktadieniais.
Trečiad. ir sekmadien. uždaryta.
Rez. 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REPUBLIC 7-7888

DR. C. K. BOBELIS
INKSTŲ IR ŠLAPIMO TAKŲ
CHIRURGIJA
Telefonas: 695-0533
Fox Valley Medical Center
860 SUMMIT ST.
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofiso telefonas: HEMlock 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadieniais 1-7 val.
antradieniais nuo 1-5, treč.
ir seštdien. tikrai susitarus.

DR. W. EISIN - EISINAS
AKUŠERIJOS IR MOTERŲ LIGŲ
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., A-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
siliepia, skambinti MI 3-0001.

DR. NINA KRAUCEL - KRAUCELIUNAITĖ
AKUŠERIJOS IR MOTERŲ LIGŲ
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. KEDZIE AVE.
Telefonas: WA 5-2670
Neatsiliepia — skambinti
471-0225
Valandos pagal susitarimą.

DR. J. MĖŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadien. antradien. ket-
virtadien. ir penktadieniais nuo 3 iki
7 val. popiet. Ketvirtadien. ir seštdie-
niais nuo 9 iki 11 val. ryto tik
susitarus.
Trečadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2678 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses"
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLIES IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2456 WEST 63rd STREET
Val. antradien. nuo 1-4 po pietų.
ketvirtadien. nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonas: 776-2880
Naujas rez. telefonas: 448-5545

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofiso telefonas: 2750 West 71st St.
Tel.: 925-8296
Valandos: 2-8 val. vak. Penktadien.
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Seksmdieniais ir trečadieniais
uždaryta.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ LIGŲ
Ofiso telefonas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm. antradien. trečiad.
ir penkt. 2-4 ir 6-8 val. vak. Seštdie-
niais 2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

V. Tumasonis, M. D., S. C.
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonas: HEMlock 4-2123
Rezid. telefonas: GIBson 8-6195
Pirmą ligonius pagal susitarimą. Dėl
valandos skambinti telefon. HE 4-2123.
Jei neatsiliepia, tai telefon. GI 8-6195.

P. SILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatų, protezų, med. bop.
daryt. Speciali pagalba kojoms
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8 Seštdieniais 9-11.
2850 West 63rd St., Chicago, ILL. 60629
Telefonas: PROspect 6-5084

BIZNIERIAI, KURIE GARSINASI
NAUJENOSE: — TUBI GERIAUSIA
PASISEKIMA BIZNIEJE

J. KLAUSEIKIS

M. KRUPAVICIAUS ATSIMINIMAI

Prelato ir politiko Mykolo Krupavičiaus testamentą vykdytojai (per Lietuvos Knygos Klubą) šią vasarą spausdins rinkon paleido jo atsiminimų knygą. Tai nėra paties M. Krupavičiaus surašyti atsiminimai, o tik jo pasakojimai, kuriuos užrašė dr. Vladas Linterskis. Kaip ir daugelis kitų anos kartos žymiųjų vyrų, taip ir M. K. atsiminimus pradeda "nuo Adomo ir levo" — nuo vaikystės, o jau apie pačius svarbiausius savo veiklos laikotarpius nebesuspa-
joti.

Apie veiklą seimuose, apie de-
mokratinės Lietuvos konstituci-

GRADINSKAS
VĖSINTUVAI
IR SENIAUSIEMS
NAMAMS
2512 W. 47 ST. — FR 6-1998
LIETUVI, EIK PAS LIETUVI!

GELININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandos
gražiausios gėlės ir vainikai ant
piu papuošimui ir sezoninės
kapams gėlės
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Marlam Ave. — 584-1222

GUŽAUSKŲ
GELĖS VISOMS PROGOMS
BEVERLY HILLS GELINČIA
2443 WEST 63rd STREET
Telefonas: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Laidimai — Pilna draudimas
ZEMA KAINA
R. ŠERENAS
2047 W. 67th Pl. WALbrook 5-8063

MOVING
Apraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų
ANTANAS VILIMAS
823 West 34 Place
Tel.: FRontier 6-1882

SOPHIE BARCUS
RADIO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A-M.

Lietuvių kalba: kasdien nuo pirma-
dienio iki penktadienio 11-12
val. ryto. — Seštdienį ir sek-
mdienį nuo 8:30 iki 9:30 val.
ryto.
Telefonas: HEMlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

KNYGOS VAIKAMS IR JAUNIMUI
— Sek pasaka, mamytė.
Apie senus laikus
Kai artvarai ir laumės
Skrajojo po laukus...
S. Petersenienė

Poezija ir pasakos yra vaikų mėgstami ne mažiau kaip žaidimai ir
rykštavimai. Naujienose galima gauti šių perliu ir žemidūmų mūsų mazi-
niems bei jaunimui:

1. N. Butkienė, VELYKU PASAKOS, 32 psl., telpa 8 pasakos ir Dvy-
ukės, 34 psl. su 8 apsakymais iš vaikų pasaulio. Abi gausiai ilus-
truotos, spalvotais viršeliais, kainuoja po 1 dol.
2. Vanda Frankienė-Vaitkevičienė, SOKOLADINIS KIŠKELIS, pasaka
nažiesiems. Jūratės Eidukaitės iliustruota. Didelio formato, 24 psl., gra-
fus leidinys, \$1.50.
3. A. Giedrius, MURKLYS, 24 apsakaitės vaikams. Dail. V. Siman-
kevičiaus iliustruota, 130 psl., \$1.80.
4. Stasė Vanagaitė - Petersenienė, LAUME DAUME, 17 eilėraščių, kaip
pasakų, apie paslaptingas laumes Tėvų žemėje. Labai gražus leidinys,
didelio formato, kietais viršeliais, gausiai dail. J. Kiburo iliustruota, 64
psl., kaina 5 dol.
5. Meironis, JAUNOJI LIETUVA, poema, 118 psl., \$1.00.
6. Alfonsas Vambutas, TRYS SAKALAI, Liet. Mokytojų sąj. premiuo-
ta knyga. Joje originalūs apsakymai, padavimai, legendos, novelės. Dail.
V. Stankaitės iliustracijos, 186 psl., kaina 2 dol.

7. Juozas Švaigdas, JAUNUS PENKETUKAS, apsakaitės, kaip pasakos
vaikams iš jų gyvenimo, svajonių ir žygių. Iliustruota dail. Z. Sodeikienės
didelio formato, kietais viršeliais, puikus 77 psl. leidinys, \$3.00.
8. Jonas Valaitis, SENOVES LIETUVIŲ DIEVAI, mitologijos posrai
Eiluočių padavimai, legendos ir pasakos — kaip senovės lietuviai ir žemai-
čiai bendravo su savo dievais, 64 psl., \$1.00.

Vaikai mėgsta ir nori skaityti. Dėlto iš pat mažens yra daug lengviau juos
pratinti lietuviškai skaityti ir mylėti lietuvišką knygą. Jei tėvai išbalansuo-
j vaikams perkamas dovanas — pusę knygos, pusę žaislų — lietuviško auk-
ejimo rodyklė staiga pakiltų aukštyn.

NAUJENOS.

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608.

kitais negalėdami jo veiklos nu-
vertinti, emė savo "dypkiškoje"
spandoje juoktis, pavadindami
dr. Grigaitį monopoliju darymo
revoliucijos didvyriu.

Iš istorijos faktus nelengva iš-
trinti, bet nesunku juos vienai-
ar kitaip aiškinti. Tad ir dėl 1905
m. revoliucijos esame įvairiuose
raštuose įvairių nuomonių
skaitę. Tikra, jog pagal anų me-
tų gyvenimo sąlygas, pagal žmo-
nių išsilavinimą ir revoliucijos
veiksmai buvo tokie, kaip juos
žmonės suprato. Buvo nušalima-
ni žandarai, išvaikoma rusams
tarnaujanti valdžia ir daugomi
monopolai — valstybinės degtinės
parduotuvės. Nebū-
tinai tai turėjo daryti patys pra-
kalbininkai, tačiau jų prakal-
bos buvo paskatinimas, pagal to
laiko supratimą, imtis kovos
prieš carą. Garbė Mykolui Krupa-
vičiui, kad jis nesibijojo pa-
sipasakoti, jog ir jis buvo vie-
nas iš tų monopolijų darymo re-
voliucionierių. Tik jo atsimini-
muose nepavartotas "darymo"
žodis, bet sakoma kiek mand-
riau ("inteligentiškai") —
"likvidavome monopoliją".

Romualdas Jalbzykovskis, vė-
kalbėtojas, kaip ir daugelis anų
laikų mūsų studentų politinė iš-
kalba lavinę mitynguose prieš
carą prakalbas sakydami. Jo at-
siminimų knygoje vadinamųjų
stiliaus puosmenų ir patrauklaus
pasakojimo kai kur pasigenda-
ma. Ne pats M. K. atsiminimus
surasė, tai skaitant kartais atei-
davo pagunda paabejoti: ar čia
kalba Krupavičius, ar tai pasako-
jimus užrašiusio V. Linterskio
žodžiai ir stilius?

Knygoje daug vietos skirta
atsiminimams apie gyvenimą ir
mokslą Seinų kunigų seminari-
joje. Daug įdomiau buvo skai-
tyti tą knygos dalį, kai pasako-
tojas išėjo iš Dievo tarnų mo-
kyklos į santykiavimą su papras-
tais žmonėmis, tai yra, kai jis
veikė Taline, Petrapilyje ir ki-
tur, iki grįžo 1919 m. į Lietuvą.

Spaudai tuos Krupavičiaus at-
siminimus atiduodami jo testa-
mento vykdytojai knygos įžan-
goje rašo, ko verti tie atsimini-
mai. Kitaip sakant, jie dar kny-
gos neperkačiūsimas žmogui
imasi pagelbėti nuspręsti tų raš-
tų vertę. Sakoma, iš knygos bus
galima pažinti, kaip susiforma-
vo Krupavičiaus asmenybė. Be-
to, ju teigimu, esama medžiagos
šio šimtmečio lietuvių tautos
būklei pažinti.

Tikrai, tokios medžiagos yra,
bet dalis tų pasakojimų nieko
naujo neduoda — ir iš anksty-
vesnių raštų žinoma lietuvių ko-
va su lenkintojais bei kova su ca-
ro valdžia. Naujo Krupavičiaus
knygoje kai kur tik tiek, kad jis
pats pasakoją, kaip jis veik-
lus buvo tose kovose.

Atsimenu, kai dar buvo gyvas
Naujienų redaktorius Pijus Gri-
gaitis, kai kurie ultrapatriotai,
Jalbzykovskis buvo juoda asme-
nybė — Viespačių Viespats nu-
statysias jo vertę.

Cia ir prisimena patariės iš-
mintis — varnas varnui akies
nekerta. Kunigas Krupavičius
smarkiai ir teisingai kapoja ku-
nigą Jalbzykovskį, bet išvadą pa-
daro pagal reikala kunigišką
luomą gerbti, todėl išvada ir
priestarauja jo kartkartėmis
minėtiems faktams.

Išvadas apie Jalbzykovskį be-
skaitant prisiminė dar Krupa-
vičiui gyvam tebesant spaudoje
buvusis ginčelis apie 1926 metų
perversmą Lietuvoje. Vienų bu-
vo sakoma, jog Krupavičius dėl
to perversmo džiaugėsi ir pabu-
čiavo Smetoną, bet pats Krupa-
vičius tą paneigė.

Tiek 1926 metų perversmas,
tiek okupacijos metai (kai iški-
lo Krupavičiaus filosofija, jog
dėl Lietuvos laisvės galima ir su
vėliniu dėtis) — tie laikotarpiai
Krupavičiaus i knyga nesurašy-
ti.

Mirė įžymus
Latvių pramonininkas
Latvių laikraštis "Laiks", lei-
džiamas Brooklyne, N. Y., lie-
pos 22 laidoje praneša, kad Flo-
ridoje prie Peterburgo liepos
18 d. mirė buvęs įžymus Latvių
pramonės kūrėjas Roberts
Hirsas, sulaukęs 77 metus am-
žiaus.

Jis buvo tekstilės "Rigas Au-
dums" pionierius — kūrėjas.
Šiame fabrike dirbo 20,000 dar-
bininkų. Įmonė visais atžvil-
giais buvo labai aukšto lygio,
viena iš pirmųjų Europoje:
su darbininkų kultūriniais
rateliais (chorais ir pan.),
specialybių kursais ir kt. Tuo
pavzdžiu sekė ir giminingas
šilko fabrikas Kaune "Kauno
Audiniai". Ne vienas "Kauno
Audinių" specialistas yra savo
specialybės karjerą pradėjęs
Rygos fabrike "Rygass Au-
dums".

Robertas Hirsas buvo darbš-
tus energingas ir didelis Latvi-
jos patriotas. Jis iš Latvijos i
J. Amerikos Valst. pasitraukė
nuo žiauriojo raudonojo oku-
panto. Velionies palaikai buvo
sudeginti ir pelenų urna per-
kelta į New Yorką. Grs.

Krupavičius, atvykęs į Vil-
nių, negalėjęs užėti pas Jalb-
zykovskį, negalėjęs jį vizituoti,
nes persunkūs buvę atsiminimai.
Ir po šitokios pakartotinos nei-
giamos charakteristikos Krupa-
vičius sakosi negalįs sakyti, jog

Jalbzykovskis buvo juoda asme-
nybė — Viespačių Viespats nu-
statysias jo vertę.

Cia ir prisimena patariės iš-
mintis — varnas varnui akies
nekerta. Kunigas Krupavičius
smarkiai ir teisingai kapoja ku-
nigą Jalbzykovskį, bet išvadą pa-
daro pagal reikala kunigišką
luomą gerbti, todėl išvada ir
priestarauja jo kartkartėmis
minėtiems faktams.

Išvadas apie Jalbzykovskį be-
skaitant prisiminė dar Krupa-
vičiui gyvam tebesant spaudoje
buvusis ginčelis apie 1926 metų
perversmą Lietuvoje. Vienų bu-
vo sakoma, jog Krupavičius dėl
to perversmo džiaugėsi ir pabu-
čiavo Smetoną, bet pats Krupa-
vičius tą paneigė.

Tiek 1926 metų perversmas,
tiek okupacijos metai (kai iški-
lo Krupavičiaus filosofija, jog
dėl Lietuvos laisvės galima ir su
vėliniu dėtis) — tie laikotarpiai
Krupavičiaus i knyga nesurašy-
ti.

Mirė įžymus
Latvių pramonininkas
Latvių laikraštis "Laiks", lei-
džiamas Brooklyne, N. Y., lie-
pos 22 laidoje praneša, kad Flo-
ridoje prie Peterburgo liepos
18 d. mirė buvęs įžymus Latvių
pramonės kūrėjas Roberts
Hirsas, sulaukęs 77 metus am-
žiaus.

Jis buvo tekstilės "Rigas Au-
dums" pionierius — kūrėjas.
Šiame fabrike dirbo 20,000 dar-
bininkų. Įmonė visais atžvil-
giais buvo labai aukšto lygio,
viena iš pirmųjų Europoje:
su darbininkų kultūriniais
rateliais (chorais ir pan.),
specialybių kursais ir kt. Tuo
pavzdžiu sekė ir giminingas
šilko fabrikas Kaune "Kauno
Audiniai". Ne vienas "Kauno
Audinių" specialistas yra savo
specialybės karjerą pradėjęs
Rygos fabrike "Rygass Au-
dums".

Robertas Hirsas buvo darbš-
tus energingas ir didelis Latvi-
jos patriotas. Jis iš Latvijos i
J. Amerikos Valst. pasitraukė
nuo žiauriojo raudonojo oku-
panto. Velionies palaikai buvo
sudeginti ir pelenų urna per-
kelta į New Yorką. Grs.

Krupavičius, atvykęs į Vil-
nių, negalėjęs užėti pas Jalb-
zykovskį, negalėjęs jį vizituoti,
nes persunkūs buvę atsiminimai.
Ir po šitokios pakartotinos nei-
giamos charakteristikos Krupa-
vičius sakosi negalįs sakyti, jog

Krupavičius, atvykęs į Vil-
nių, negalėjęs užėti pas Jalb-
zykovskį, negalėjęs jį vizituoti,
nes persunkūs buvę atsiminimai.
Ir po šitokios pakartotinos nei-
giamos charakteristikos Krupa-
vičius sakosi negalįs sakyti, jog

Krupavičius, atvykęs į Vil-
nių, negalėjęs užėti pas Jalb-
zykovskį, negalėjęs jį vizituoti,
nes persunkūs buvę atsiminimai.
Ir po šitokios pakartotinos nei-
giamos charakteristikos Krupa-
vičius sakosi negalįs sakyti, jog

Krupavičius, atvykęs į Vil-
nių, negalėjęs užėti pas Jalb-
zykovskį, negalėjęs jį vizituoti,
nes persunkūs buvę atsiminimai.
Ir po šitokios pakartotinos nei-
giamos charakteristikos Krupa-
vičius sakosi negalįs sakyti, jog

Krupavičius, atvykęs į Vil-
nių, negalėjęs užėti pas Jalb-
zykovskį, negalėjęs jį vizituoti,
nes persunkūs buvę atsiminimai.
Ir po šitokios pakartotinos nei-
giamos charakteristikos Krupa-
vičius sakosi negalįs sakyti, jog

Krupavičius, atvykęs į Vil-
nių, negalėjęs užėti pas Jalb-
zykovskį, negalėjęs jį vizituoti,
nes persunkūs buvę atsiminimai.
Ir po šitokios pakartotinos nei-
giamos charakteristikos Krupa-
vičius sakosi negalįs sakyti, jog

Krupavičius, atvykęs į Vil-
nių, negalėjęs užėti pas Jalb-
zykovskį, negalėjęs jį vizituoti,
nes persunkūs buvę atsiminimai.
Ir po šitokios pakartotinos nei-
giamos charakteristikos Krupa-
vičius sakosi negalįs sakyti, jog

Krupavičius, atvykęs į Vil-
nių, negalėjęs užėti pas Jalb-
zykovskį, negalėjęs jį vizituoti,
nes persunkūs buvę atsiminimai.
Ir po šitokios pakartotinos nei-
giamos charakteristikos Krupa-
vičius sakosi negalįs sakyti, jog

Krupavičius, atvykęs į Vil-
nių, negalėjęs užėti pas Jalb-
zykovskį, negalėjęs jį vizituoti,
nes persunkūs buvę atsiminimai.
Ir po šitokios pakartotinos nei-
giamos charakteristikos Krupa-
vičius sakosi negalįs sakyti, jog

Krupavičius, atvykęs į Vil-
nių, negalėjęs užėti pas Jalb-
zykovskį, negalėjęs jį vizituoti,
nes persunkūs buvę atsiminimai.
Ir po šitokios pakartotinos nei-
giamos charakteristikos Krupa-
vičius sakosi negalįs sakyti, jog

Krupavičius, atvykęs į Vil-
nių, negalėjęs užėti pas Jalb-
zykovskį, negalėjęs jį vizituoti,
nes persunkūs buvę atsiminimai.
Ir po šitokios pakartotinos nei-
giamos charakteristikos Krupa-
vičius sakosi negalįs sakyti, jog

Krupavičius, atvykęs į Vil-
nių, negalėjęs užėti pas Jalb-
zykovskį, negalėjęs jį vizituoti,
nes persunkūs buvę atsiminimai.
Ir po šitokios pakartotinos nei-
giamos charakteristikos Krupa-
vičius sakosi negalįs sakyti, jog

Krupavičius, atvykęs į Vil-
nių, negalėjęs užėti pas Jalb-
zykovskį, negalėjęs jį vizituoti,
nes persunkūs buvę atsiminimai.
Ir po šitokios pakartotinos nei-
giamos charakteristikos Krupa-
vičius sakosi negalįs sakyti, jog

Krupavičius, atvykęs į Vil-
nių, negalėjęs užėti pas Jalb-
zykovskį, negalėjęs jį vizituoti,
nes persunkūs buvę atsiminimai.
Ir po šitokios pakartotinos nei-
giamos charakteristikos Krupa-
vičius sakosi negalįs sakyti, jog

Krupavičius, atvykęs į Vil-
nių, negalėjęs užėti pas Jalb-
zykovskį, negalėjęs jį vizituoti,
nes persunkūs buvę atsiminimai.
Ir po šitokios pakartotinos nei-
giamos charakteristikos Krupa-
vičius sakosi negalįs sakyti, jog

Krupavičius, atvykęs į Vil-
nių, negalėjęs užėti pas Jalb-
zykovskį, negalėjęs jį vizituoti,
nes persunkūs buvę atsiminimai.
Ir po šitokios pakartotinos nei-
giamos charakteristikos Krupa-
vičius sakosi negalįs sakyti, jog

Krupavičius, atvykęs į Vil-
nių, negalėjęs užėti pas Jalb-
zykovskį, negalėjęs jį vizituoti,
nes persunkūs buvę atsiminimai.
Ir po šitokios pakartotinos nei-
giamos charakteristikos Krupa-
vičius sakosi negalįs sakyti, jog

Krupavičius, atvykęs į Vil-
nių, negalėjęs užėti pas Jalb-
zykovskį, negalėjęs jį vizituoti,
nes persunkūs buvę atsiminimai.
Ir po šitokios pakartotinos nei-
giamos charakteristikos Krupa-
vičius sakosi negalįs sakyti, jog

Krupavičius, atvykęs į Vil-
nių, negalėjęs užėti pas Jalb-
zykovskį, negalėjęs jį vizituoti,
nes persunkūs buvę atsiminimai.
Ir po šitokios pakartotinos nei-
giamos charakteristikos Krupa-
vičius sakosi negalįs sakyti, jog

Krupavičius, atvykęs į Vil-
nių, negalėjęs užėti pas Jalb-
zykovskį, negalėjęs jį vizituoti,
nes persunkūs buvę atsiminimai.
Ir po šitokios pakartotinos nei-
giamos charakteristikos Krupa-
vičius sakosi negalįs sakyti, jog

Krupavičius, atvykęs į Vil-
nių, negalėjęs užėti pas Jalb-
zykovskį, negalėjęs jį vizituoti,
nes persunkūs buvę atsiminimai.
Ir po šitokios pakartotinos nei-
giamos charakteristikos Krupa-
vičius sakosi negalįs sakyti, jog

Krupavičius, atvykęs į Vil-
nių, negalėjęs užėti pas Jalb-
zykovskį, negalėjęs jį vizituoti,
nes persunkūs buvę atsiminimai.
Ir po šitokios pakartotinos nei-
giamos charakteristikos Krupa-
vičius sakosi negalįs sakyti, jog

Krupavičius, atvykęs į Vil-
nių, negalėjęs užėti pas Jalb-
zykovskį, negalėjęs jį vizituoti,
nes persunkūs buvę atsiminimai.
Ir po šitokios pakartotinos nei-
giamos charakteristikos Krupa-
vičius sakosi negalįs sakyti, jog

Krupavičius, atvykęs į Vil-
nių, negalėjęs užėti pas Jalb-
zykovskį, negalėjęs jį vizituoti,
nes persunkūs buvę atsiminimai.
Ir po šitokios pakartotinos nei-
giamos charakteristikos Krupa-
vičius sakosi negalįs sakyti, jog

Krupavičius, atvykęs į Vil-
nių, negalėjęs užėti pas Jalb-
zykovskį, negalėjęs jį vizituoti,
nes persunkūs buvę atsiminimai.
Ir po šitokios pakartotinos nei-
giamos charakteristikos Krupa-
vičius sakosi negalįs sakyti, jog

Krupavičius, atvykęs į Vil-
nių, negalėjęs užėti pas Jalb-
zykovskį, negalėjęs jį vizituoti,
nes persunkūs buvę atsiminimai.
Ir po šitokios pakartotinos nei-
giamos charakteristikos Krupa-
vičius sakosi negalįs sakyti, jog

SVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAISKINIMAI KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKŠČIONIUI

Melkite, o negausite, todėl kad negerai melkite. Jok. 4:3.
Išsimokinkime gerai melstis, gerai dirbti ir turėti gerą viltį; norėdami
tai atsiųsti, turime būti greit klausyti, o lėti kalbėti; greitai klausyti Dievo
žodžio ir elgtis su juo, kaip su išmokome ir pasiduoti jo mokymui meto-
dams, kuriais jis mus vadovauja ir laimina. Nesiskubinkime skelbti jam
savo norą; bet uoliai pasitenkime išaukšti savyje toki Krikščioniška cha-
rakteri, kuris niekad neleis mums užgėdinti savo norus, bet būtinai norin-
gas daryti tik dangiškojo Tėvo valią.
Kristus pasakė, kad jis ištęsis bažnyčia. Bažnyčių yra daug, bet ne
kiekvienai aišku, kuri yra tikroji. Krikščioniui reikalinga tikroji Kri-
staus bažnyčia. I visus tuos svarbius klausimus rasite atsakymus nedidėleje
knyguteje, kuri vadinasi "Tikroji bažnyčia". Ją nemokamai gausite, jei
parašysite tokiu adresu: Mr. F. Zavist, 3715 West 66th Street, Chicago,
Illinois 60629.

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telefonas: GROvehill 6-2345-8
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telefonas: TOWnhall 3-2108-8
TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAZEIKA & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŽOMIS VISTA
REpublic 7-3606 REpublic 7-3001

EUDEIKIS
SENIAUSIA IR DIDIAUSIA LAIDOJIMO ISTAIGA
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI:
DOVYDAS F. GAIDAS GERALDAS E. DAIMID
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741 - 1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAFayette 3-0440
MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicagos
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijų
AMBULANCE
PATARNAVI
MAS DIENA
IR NAKTĮ
TURIME

NAKTINĖS PRAMOGOS PRIE ATLANTO

1. NUOSTABUS NAKTIES VAIZDAS PAKRANTĖJE

Puikus gegužės pavakarys Floridoje. Tomkau motelio svečiai per dieną prisimaudo vandenyne, prisikaitinę karštoje saulėje, tingiai renkasi draugėn pasidalinti dienos išpučiais, pasigirti žvejybos laimikiais, pasipasakoti, nugirstomis naujienomis. Visiems diena buvo puiki ir daugelis pradeda galvoti apie jos užbaigimą, apie vakarines pramogas.

— Tomkau, kodėl tu prie to savo naujo Sapphoro motelio nesusigalvojai pristatyti dar ir kokią naktinį lokala? Visą dieną pasimaudžius, pasižavėjęs, akys tiesiog trokšte trokšta pasimauguriant naktiniais didmiesių vaizdais.

— Žinote, ponai ir ponios, jeigu turėtėte kanybės čia pasėdėti bent iki 11 val. nakties, tai mes Jums parodysim ir naktinę pramogą — atsilpę Albina Tomkine už savo vyrą.

Visi staiga susidomėjome nauju pažadu ir tuojau mums pasivaideno kažkas panašaus į kabareto šokių ar kino ekraną. Tad visi nekentriai laukėme pažadėtos pramogos.

Ir štai, apie 11 val. šeimininkas atbėgo nuo vandens garsių šaukdamas:

— Jau eina, jau eina... Visi prie vandens!

Nuskubėjome prie Atlanto ir

godžiai įsmeigėme akis į vandens pakraštį. Staiga, prieš pat mūsų akis vandens vanduo kažkaip keistai sukunkuliavo ir iš jo iškilo maža, lyg istorinio dinosauro galvutė, didžiulėmis akimis ir ramiai apsidairė aplinkui ir po kelių minučių lyg iš pačių vandens gelmių pradėjo kilti į viršų milžiniškas apvalus kiautas ir į krantą išropojo maždaug 500 — 600 svarų dydžio jūros vėžlys, apsidengęs jūros samanomis apžėlusiu kiautu. Pamatę šį vaizdą, mes sustingome iš nuostabos. Man tuojau pasivaideno tas devynagalvis slibinas iš Nibelungų legendos, kurį nugalėjęs karžygis Siegfriedas išsimaudė jo kraujuje.

Vėžlys, išlipęs iš vandens, savo keturiais stipriais pelėkais pamazų pradėjo rintis pakrantės smėliu ir visą savo didžiulį kiautą ir kūną stumti skersai paplūdimio. Tai buvo sunkiai varginga kelionė ir truko veik pusvalandį, iki jis taip nusirė apie 100 pėdų nuo vandens skersai paplūdimio, užpakalyje savęs palikdamas lyg didžiulio tanko ar traktoriaus vikšrais išartus pėdsakus.

Pagaliau šį jūros pabaisą sustojo, dar sykį apsidairė aplink ir pradėjo savo pelėkais (kojų ataugomis) iš po savęs smarčiai žerti smėlį ir tuo pačiu grįmsti gilyn į smėlį. Pagaliau kietasis kiautas susilygino su

paplūdimio paviršiumi ir patys gyvis liko veik neapastebimas, nes jo spalva mažai skiriasi nuo smėlio spalvos. Prisiartinome prie jo ir, pasivietę jį kėlinėmis lėmpelėmis, pamatėme, kad ties savo užpakalinio kūno dalimi jis yra iškasęs gilesnę duobę. Į šią duobę, mums matant, krito vienas po kito teniso sviedinuko didumo kiaušiniai. Apšviečiau gyvūno galvą. Ji buvo paguldyta ant balto smėlio, o iš didžiulių akių riedėjo ašaros...

Vėžlio patelė taip dėjo kiaušinius virš valandos laiko. Žinotai tvirtina, kad jį kasmet padeda lygiai 140 kiaušinių. Baigus dėti kiaušinius, ji rūbelingai vėl užrausė smėlį, sulygino paplūdimio paviršių ir apsisukusi aplink vėl pamazų vargingai nusirė vandens link. Pasiekusi krantą, tuojau godžiai panarino savo mažą galvą į vandenį, dar sykį apsidairė aplink, pažvelgė į mėnulį ir pamazų nugaromis į vandens gelmes, kuriose ji, lyg tas legendinis lietuvių žaltys Žilvinas yra pasmerktas būti iki šios dienos, kol vėl turės laimės išeiti į žemės paviršių ir pasigėrėti mėnulio šypseną. Vėžliai, nors ir gali gyventi ilgesnį laiką be vandens, tačiau normaliose sąlygose jų patinai praleidžia visą savo gyvenimą vandens dugne, o patelės tik vieną vienintelį kartą per metus išeina ant žemės padėti kiaušinių.

Ejome nuo vandens tyliu, dami ir apsauginiu to didingo vaizdo. Jeigu kam pavasario metu teks lankytis Floridoje, prie Atlanto, tikrai neturėtų praleisti progos pasigėrėti ir pasistebėti šia įdomia naktine pajūrio gamtos programa.

2. SIEK TIEK APIE JŪROS VĖŽLIUS

Pamazų, drauge su Tomkau keliaudamas jo motelio link, užklausiau:

— Sakyk, Vytautai, kai tu jau čia eilę metų stebi šią programą, tai gal ir daugiau ką žinai apie šiuos įstabius savo kaimynus?

V. Tomkus pradėjo man aiškinti. Yra net keliolika jūros vėžlių rūšių, tačiau visos jos tiek savo išvaizda, tiek gyvenimo papročiais labai panašios. Tai yra ilgaausiai gyvuliai. Manoma, kad kaikurių jų rūšių išgyvena net iki 1000 metų, bet 200 — 300 metų „jaunuoliai“ yra gana dažnas reiškinys. Jie minta vandens dugno augmenimis ir daugiau savo amžiaus laiko praleidžia ramiai tūnodami prisiglaudę prie vandens dugno. Tik pavasarį, poravimosi metu, ypač patinai, suaktyvėja ir daugiau plaukioja bandydami susitikti su patelėmis.

Vėžlio patelė kasmet išeina į krantą padėti kiaušinių, iš kurių po 4 savaites saulės ir smėlio kaitroje išsiriti maži minkštakūniai vėžliukai. Tikrai gražus vaizdas, kai eidamas paplūdimiu, staiga pamatai susijudant smėlyje, lyg didžiulį skruzdėlyną, ir staiga būrys mažų vėžliukų dideliu greičiu pradeda bėgti vandens link. Tik vargas, kad tuojau pelikanai ir kiti vandens paukščiai puola juos gaudyti ir iš gausaus būrio tik mažas skaičius suspėja pasislėpti po vandeniu. Tačiau ir čia jų vargas nesibaigia, nes pasprukus nuo paukščių, dar daugelis naujagimių patenka į plėšrių žuvų nasrus. Tuo būdu iš 140 vienos patelės metinio derliaus, gal būt vos tik keliems jos vaikams pavyksta išlikti gyviems. Už tai vandenyne vėžlių pertekliaus niekada nėra. Tik stebėtina ilgas jų amžius išlaiko minimalų jų skaičių.

Nežinrūnt savo milžiniško ūgio, jūros vėžliai yra visi nepavojingi gyviai. Jie laikosi gilyn vandens vietose ir todėl su besimaudančiais atostogautojais neturi progos susitikti.

— „konfliktus“. Pajutę pavojų, jie net nebando gintis ar pulkti priešą, bet skubiai savo galvą ir galūnes įtraukia po kiautą ir, taip pasislėpę po akmenimis kietumu kevalų, išbūna iki pavojus praėina.

Kaip tyčia, sekanti rytą po šio naktinio spektaklio vietiniame laikraštyje skaičiau aprašymą, kad jūros vėžlys puolė gilumų narį ir jį sunkiai sužalojo. Tuojau buvo šiuo reikalu užklaustas Floridos Universiteto prof. dr. Archie Carr, kuris jau virš 30 metų seka šių gyvūnų gyvenimą. Jis paaiškino, kad naro užpuolimas įvyko kaip tik vėžlių poravimosi metu. Vėžlių regėjimas yra ypatingai silpnas. Todėl vėžlio patinas lengvai galėjo vandenyje įdurti narį palai kyti patelę ir „degdamas meilės aistromis“ skubėjo su juo pasimyluoti. Tuo metu vėžlys žmogui gali būti labai pavojingas.

Poravimosi metu vėžlių patinams ant pirmųjų galūnių užauga labai aštrūs nagai, kuriais jie apvaisinimo metu įsikabina į patelės kiautą ir tuo būdu drauge susikabinę išsilaiko keliolika valandų, o patis apvaisinimas įvyksta per patiną lūpą, kuria jis įsisiurbia į patelės kūną. Yra pastebėta, kad savo nagais patinai patelės akmenis kietumo klate palieka net dviejų colių gilumo žymes. Jeigu jau jie savo nagais akmenis kietumo klate įstengia padaryti tokias įraižas, tad galima lengvai įsivaizduoti, kas gali atsitikti su minkštakūnių žmogumi, jei įsikarščiavęs prie Atlanto, tikrai neturėtų praleisti progos pasigėrėti ir pasistebėti šia įdomia naktine pajūrio gamtos programa.

— S. Liaudinskas, 30 Goshen St., Tillsonburg, Ont., Canada, ilgametis Naujienų skaitytojas, kartu su gerais linkėjimais visiems darbuotojams ir bendradarbiams, atsiuntė 10 dol. laikraščio paramai ir dolerį už adresu pakelimą. Jis jau senai yra pensininkas.

— Field Muziejus prie 120-ies ir Lake Shore Dr., vyksta originalaus austrų meno paroda, rodoma naujosios Illinois archeologijos iškastinės, taip pat kitos programos saugūs ir vaikams. Muziejus atdaras nuo 9 val. vak. Siemiet suėjo 75 metai nuo jo įsteigimo.

— Tradicinės Kanados Lietuvių Dienos siemiet įvyks spalio 7 — 8 d. Montrealyje. Programose dalyvauja įvairių vietovių tautinių šokių grupės, chorai bei ansambliai.

— Stud. V. Ptasinskas ir L. Girinsas registruoja stovyklauojančių Lietuvių Studentų S-gos Montrelio vieneto ruošimui išskylai į Baltijos vasarvietes rugsėjo 2 — 4 d.

— Lietuvių Enciklopediją anglų kalba užsakė Kanados Parlamento bibliotekai Ottavos LB valdyba. Tos vietovės organizuoti lietuviai inžinieriai ir architektai jau užsakė Kanados Centrinei bibliotekai. PLIAS Ottavos sk. valdyba sudaro: A. Paškevičius — pirm., P. Daunius — sekr. G. Mitalas — ižd. LB skyriaus valdybos pirm. yra kun. V. Skilandžiūnas.

— Saurės Amerikos Lietuvių lengvosios atletikos pirmenybės įvyks rugsėjo 9 d. Cuyahoga kolegijos stadione, 2900 College Ave., Cleveland, Ohio. Organizuoja ŠALFAS. Pabaltiečių jaunių pirmenybės įvyks rugsėjo 16 d. latvių stadione, Hamilton, Ont., Organizuoja Kanados Latvių Sporto S-ga.

— Dr. Danguolė Variakojytė, antropologijos mokslų docentė Loyolos universitete, Chicagoje, gavo specialią piniginę sti-

— S. Liaudinskas, 30 Goshen St., Tillsonburg, Ont., Canada, ilgametis Naujienų skaitytojas, kartu su gerais linkėjimais visiems darbuotojams ir bendradarbiams, atsiuntė 10 dol. laikraščio paramai ir dolerį už adresu pakelimą. Jis jau senai yra pensininkas.

— Field Muziejus prie 120-ies ir Lake Shore Dr., vyksta originalaus austrų meno paroda, rodoma naujosios Illinois archeologijos iškastinės, taip pat kitos programos saugūs ir vaikams. Muziejus atdaras nuo 9 val. vak. Siemiet suėjo 75 metai nuo jo įsteigimo.

— Tradicinės Kanados Lietuvių Dienos siemiet įvyks spalio 7 — 8 d. Montrealyje. Programose dalyvauja įvairių vietovių tautinių šokių grupės, chorai bei ansambliai.

— Stud. V. Ptasinskas ir L. Girinsas registruoja stovyklauojančių Lietuvių Studentų S-gos Montrelio vieneto ruošimui išskylai į Baltijos vasarvietes rugsėjo 2 — 4 d.

— Lietuvių Enciklopediją anglų kalba užsakė Kanados Parlamento bibliotekai Ottavos LB valdyba. Tos vietovės organizuoti lietuviai inžinieriai ir architektai jau užsakė Kanados Centrinei bibliotekai. PLIAS Ottavos sk. valdyba sudaro: A. Paškevičius — pirm., P. Daunius — sekr. G. Mitalas — ižd. LB skyriaus valdybos pirm. yra kun. V. Skilandžiūnas.

— Saurės Amerikos Lietuvių lengvosios atletikos pirmenybės įvyks rugsėjo 9 d. Cuyahoga kolegijos stadione, 2900 College Ave., Cleveland, Ohio. Organizuoja ŠALFAS. Pabaltiečių jaunių pirmenybės įvyks rugsėjo 16 d. latvių stadione, Hamilton, Ont., Organizuoja Kanados Latvių Sporto S-ga.

— Dr. Danguolė Variakojytė, antropologijos mokslų docentė Loyolos universitete, Chicagoje, gavo specialią piniginę sti-

— S. Liaudinskas, 30 Goshen St., Tillsonburg, Ont., Canada, ilgametis Naujienų skaitytojas, kartu su gerais linkėjimais visiems darbuotojams ir bendradarbiams, atsiuntė 10 dol. laikraščio paramai ir dolerį už adresu pakelimą. Jis jau senai yra pensininkas.

— Field Muziejus prie 120-ies ir Lake Shore Dr., vyksta originalaus austrų meno paroda, rodoma naujosios Illinois archeologijos iškastinės, taip pat kitos programos saugūs ir vaikams. Muziejus atdaras nuo 9 val. vak. Siemiet suėjo 75 metai nuo jo įsteigimo.

— Tradicinės Kanados Lietuvių Dienos siemiet įvyks spalio 7 — 8 d. Montrealyje. Programose dalyvauja įvairių vietovių tautinių šokių grupės, chorai bei ansambliai.

— Stud. V. Ptasinskas ir L. Girinsas registruoja stovyklauojančių Lietuvių Studentų S-gos Montrelio vieneto ruošimui išskylai į Baltijos vasarvietes rugsėjo 2 — 4 d.

— Lietuvių Enciklopediją anglų kalba užsakė Kanados Parlamento bibliotekai Ottavos LB valdyba. Tos vietovės organizuoti lietuviai inžinieriai ir architektai jau užsakė Kanados Centrinei bibliotekai. PLIAS Ottavos sk. valdyba sudaro: A. Paškevičius — pirm., P. Daunius — sekr. G. Mitalas — ižd. LB skyriaus valdybos pirm. yra kun. V. Skilandžiūnas.

— Saurės Amerikos Lietuvių lengvosios atletikos pirmenybės įvyks rugsėjo 9 d. Cuyahoga kolegijos stadione, 2900 College Ave., Cleveland, Ohio. Organizuoja ŠALFAS. Pabaltiečių jaunių pirmenybės įvyks rugsėjo 16 d. latvių stadione, Hamilton, Ont., Organizuoja Kanados Latvių Sporto S-ga.

— Dr. Danguolė Variakojytė, antropologijos mokslų docentė Loyolos universitete, Chicagoje, gavo specialią piniginę sti-

— S. Liaudinskas, 30 Goshen St., Tillsonburg, Ont., Canada, ilgametis Naujienų skaitytojas, kartu su gerais linkėjimais visiems darbuotojams ir bendradarbiams, atsiuntė 10 dol. laikraščio paramai ir dolerį už adresu pakelimą. Jis jau senai yra pensininkas.

— Field Muziejus prie 120-ies ir Lake Shore Dr., vyksta originalaus austrų meno paroda, rodoma naujosios Illinois archeologijos iškastinės, taip pat kitos programos saugūs ir vaikams. Muziejus atdaras nuo 9 val. vak. Siemiet suėjo 75 metai nuo jo įsteigimo.

— Tradicinės Kanados Lietuvių Dienos siemiet įvyks spalio 7 — 8 d. Montrealyje. Programose dalyvauja įvairių vietovių tautinių šokių grupės, chorai bei ansambliai.

HELP WANTED — MALE-FEMALE
Reikia Darbininkų ir Darbininkių
EXPERIENCED
COOKS & DISHWASHERS
IN DEERFIELD, ILLINOIS
Please contact
RED BALLOON COFFEE HOUSE
100 So. WAUKEGAN RD.
DEERFIELD, ILL.

HELP WANTED — FEMALE
Darbininkų Reikia
DEPENDABLE WOMAN
WANTED
Live in & help care for semi-invalid woman, 5 day week, own room. Salary open. Good home for right person.
CALL
OR 3-8574 or 486-4823.

ir kitur, apie visokius planų neįvykdymus daugiausia žemės ūkyje. Žinoma, tų trūkumų visur esama, bet, matyt, pati jautriausia vieta (gyvenime pirmojo svarbumo) yra žemės ūkis, kitaip tariant — kasdieninė duona.

Yra būdinga viena žinutė apie okupuotą Lietuvą, kur pavaizduojamas faktas, kad Lietuvos jaunimas bėga iš kolchozų: pvz., Liudo Geros kolchoze iš ankščiau buvusių 28 jaunų traktorininkų prieš pat sėją paliko tik 16, t. y., net 43 procentai nelegaliai pasišalino, nepaisant gresiančių okupanto žiaurių bausmių.

Latvių spadoje neteko pastebėti, jų spaudą pripuolamai sekant, susizavėjimo okupanto siūlomų apgaulingų „kultūrinių bendradarbiavimų“, pagal bolševikinį patyrimą tai taikant mažiau politiniai susirūpinusiai išeivių masei. Žinoma, gal būt, ir latvių esama tokių „trumparegių“, kaip ir mūsiškių eilėse.

TRUMPAI

— S. Liaudinskas, 30 Goshen St., Tillsonburg, Ont., Canada, ilgametis Naujienų skaitytojas, kartu su gerais linkėjimais visiems darbuotojams ir bendradarbiams, atsiuntė 10 dol. laikraščio paramai ir dolerį už adresu pakelimą. Jis jau senai yra pensininkas.

— Field Muziejus prie 120-ies ir Lake Shore Dr., vyksta originalaus austrų meno paroda, rodoma naujosios Illinois archeologijos iškastinės, taip pat kitos programos saugūs ir vaikams. Muziejus atdaras nuo 9 val. vak. Siemiet suėjo 75 metai nuo jo įsteigimo.

— Tradicinės Kanados Lietuvių Dienos siemiet įvyks spalio 7 — 8 d. Montrealyje. Programose dalyvauja įvairių vietovių tautinių šokių grupės, chorai bei ansambliai.

— Stud. V. Ptasinskas ir L. Girinsas registruoja stovyklauojančių Lietuvių Studentų S-gos Montrelio vieneto ruošimui išskylai į Baltijos vasarvietes rugsėjo 2 — 4 d.

— Lietuvių Enciklopediją anglų kalba užsakė Kanados Parlamento bibliotekai Ottavos LB valdyba. Tos vietovės organizuoti lietuviai inžinieriai ir architektai jau užsakė Kanados Centrinei bibliotekai. PLIAS Ottavos sk. valdyba sudaro: A. Paškevičius — pirm., P. Daunius — sekr. G. Mitalas — ižd. LB skyriaus valdybos pirm. yra kun. V. Skilandžiūnas.

— Saurės Amerikos Lietuvių lengvosios atletikos pirmenybės įvyks rugsėjo 9 d. Cuyahoga kolegijos stadione, 2900 College Ave., Cleveland, Ohio. Organizuoja ŠALFAS. Pabaltiečių jaunių pirmenybės įvyks rugsėjo 16 d. latvių stadione, Hamilton, Ont., Organizuoja Kanados Latvių Sporto S-ga.

— Dr. Danguolė Variakojytė, antropologijos mokslų docentė Loyolos universitete, Chicagoje, gavo specialią piniginę sti-

— S. Liaudinskas, 30 Goshen St., Tillsonburg, Ont., Canada, ilgametis Naujienų skaitytojas, kartu su gerais linkėjimais visiems darbuotojams ir bendradarbiams, atsiuntė 10 dol. laikraščio paramai ir dolerį už adresu pakelimą. Jis jau senai yra pensininkas.

— Field Muziejus prie 120-ies ir Lake Shore Dr., vyksta originalaus austrų meno paroda, rodoma naujosios Illinois archeologijos iškastinės, taip pat kitos programos saugūs ir vaikams. Muziejus atdaras nuo 9 val. vak. Siemiet suėjo 75 metai nuo jo įsteigimo.

— Tradicinės Kanados Lietuvių Dienos siemiet įvyks spalio 7 — 8 d. Montrealyje. Programose dalyvauja įvairių vietovių tautinių šokių grupės, chorai bei ansambliai.

— Stud. V. Ptasinskas ir L. Girinsas registruoja stovyklauojančių Lietuvių Studentų S-gos Montrelio vieneto ruošimui išskylai į Baltijos vasarvietes rugsėjo 2 — 4 d.

— Lietuvių Enciklopediją anglų kalba užsakė Kanados Parlamento bibliotekai Ottavos LB valdyba. Tos vietovės organizuoti lietuviai inžinieriai ir architektai jau užsakė Kanados Centrinei bibliotekai. PLIAS Ottavos sk. valdyba sudaro: A. Paškevičius — pirm., P. Daunius — sekr. G. Mitalas — ižd. LB skyriaus valdybos pirm. yra kun. V. Skilandžiūnas.

— Saurės Amerikos Lietuvių lengvosios atletikos pirmenybės įvyks rugsėjo 9 d. Cuyahoga kolegijos stadione, 2900 College Ave., Cleveland, Ohio. Organizuoja ŠALFAS. Pabaltiečių jaunių pirmenybės įvyks rugsėjo 16 d. latvių stadione, Hamilton, Ont., Organizuoja Kanados Latvių Sporto S-ga.

— Dr. Danguolė Variakojytė, antropologijos mokslų docentė Loyolos universitete, Chicagoje, gavo specialią piniginę sti-

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui
REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui
PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIŠIAMS NUOSIMČIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAMS
DEL VISŲ INFORMACIJŲ, KREIPKITES Į
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS
NAMŲ VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI
[VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTORA]
J. BACEVIČIUS — BELL REALTY
INCOME TAX SERVICE
6455 So. Kedzie Ave. — Prospect 8-2233

HOME INSURANCE
Call: Frank Zapalis
3208 1/2 W. 95th St.
GA 4-8654
State Farm Fire and Casualty Company

A. G. AUTO REBUILDERS
Čia automobiliai išlyginami ir nudažomi. Darbas atliekamas sąžiningai ir gerai, prityrusių darbininkų. Kai nos nebrangios.
3518-24 W. 63rd Street, Chicago, Ill.
TEL. — 776-5888
Anicetas Garbaciauskas, sav.

A. TVERAS
LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBES
Pardavimas ir Taisymas
2646 WEST 69th STREET
Tel.: Republic 7-1941

A. & L. INSURANCE & REALTY
A. LAURAITIS
INCOME TAX
4645 So. ASHLAND AVE.
LA 3-7775
(Currency Exchange [staigo])
Pigūs automobilių draudimai.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
ir kitus kraštus
P. NEDZINSKAS, 4065 Archer
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5988

K. ERINGIS
CALIFORNIA SUPER SERVICE
Taisomi auto motorai, stabdžiai, tune-ups ir t. t.
4824 So. CALIFORNIA AVE.
CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

TERRA
Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms.
3237 WEST 63rd ST., CHICAGO
Telef. 434-4660

M. A. ŠIMKUS
Real Estate, Notary Public
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450
Beto daromi ir liudijami vertimai, pildomi pilietybės pareiškimai ir kitoki blankai.

VISKĄ APIE NAMUS
Taisome (remodeluojame) senus namus, stogus, langus, dažome, sutvarkome elektrą, atliekame cemento darbus ir t. t.
SKAMBINTI:
ALEKSUI telef. 927-7186
arba ROMUI telef. 927-5680

pendiją studijuoti ir rinkti duomenis apie Kanados indėnų būitį, jų senuosius papročius ir tautosaką.

— Grandies tautinių šokių grupė pakviesta išpildyti programą rugsėjo 13 d. 12 val. Civic Center plazoje. Ši diena yra skirta lietuviams, kitomis dienomis pasirodys kitos tautybės. Programą organizuoja Chicago Lietuvos Taryba ir LB apygardos valdyba. Grandies tautinių šokių grupę vadovauja Irena Smieliauskienė.

DEL AUKSTOS KOKYBĖS KAINOS IR SAŽINGUMO NAMŲ REMONTO DARBUOSE
Stogu dengimas, Vandens nutekėjimo vamzdžių, Tuckpointing — mūro sutvirtinimas ir valymas, Mūrininkas, staliaus, cemento ir dažytojo darbai. Veltui įkainavimas. Skambinkite dabar AL BELEKUS. TEL. 238-8656

BUY U. S. SAVINGS BONDS

SAUGUMAS NAMOSE
LIUKSUS MODERNUS beveik naujas 5 1/2 kambarių mūras. Sausas, įrengtas beismantas, air-cond., karpetai, alumi. langai. Patis, garažas. Marquette Parke. \$25,900.
MODERNUS NAUJAS 2 butų mūras Marquette Parke. 2 auto garažas. Ceramic vonios. Apsaugotas beismantas. 3 gazu šildymai. Alum. langai. Tuoj galima matyti. \$36,300.
PLATUS VERTINGAS LOTAS Marquette Parke prie mokyklos. Kaina rimtam pardavimui.
6 KAMBARIŲ mūro octagon bungalov. Viskas liuksus ir nauja viduje. Apie 63-čia ir Pulaski. \$27,700.
2 AUKSTŲ NAUJAS MŪRAS. Modernūs įrengimai. Tinka Dr. ofisui ir liuksus butas gyventi. Arti mūsu. \$39,900.
8 KAMBARIŲ 1 1/2 aukšto 16 metų mūras. 2 vonios. Įrengtas beismantas. Garažas. Arti 83-čios ir Kedzie. \$32,000.
6 BUTŲ LIUKSUS. 2 aukštų mūras ir 4 auto mūro garažas. Gazu šildymas. Penktos pajamos — gyventi Marquette Parke. \$69,900.
2 AUKSTŲ 2 BUTŲ NAMAS, platus lotas. Garažas. Arti mūsu. — \$22,000.
10 BUTŲ MŪRAS, apie \$15,000 pajamų, arti 65-tos ir Kedzie. \$73,500.

Valdis Real Estate
7051 So. Washtenaw Ave. RE 7-2200
6 KAMBARIŲ MŪRINIS. Moderni vonia, spintelės, karšto vandens šiluma gazu, 1 1/2 auto garažas. Marquette Parke. \$21,900.
GRAUŽUS 6 BUTŲ MŪRAS. Modernios vonios. Alum. langai. Nauja šiluma gazu. Geros pajamos. Marquette Parke. \$67,500.
4 BUTŲ MŪRAS. Modernios vonios, spintelės, nauja šiluma gazu, alumin. langai, 3 automobilių garažas. Tik \$52,000.
2 PO 5 MŪRINIS. Spintelės, nauja šiluma gazu, alumin. langai, 2 auto garažas. Tik \$27,900.
GRAUŽUS 2 BUTŲ MŪRINIS. Dideli kambariai, modernios virtuvės, vanitės, naujas šildymas gazu, 2 auto garažas. \$38,500.
11 BUTŲ 7 metų mūras. Koklinės plytelės, šaldytuvai ir virimo pečiai, šildymas gazu, alumin. langai. Pajamų apie \$23,000. Apylinkė 59-tos ir Kedzie. \$150,000.

NERIS REAL ESTATE
3009 WEST 63rd STREET
Tel.: 471-0321

1 1/2 AUKSTO 6 ir 3 kambarių 20 metų modernus ant 33' sklypo. Ideali giminingoms šeimoms.
12 BUTŲ MŪRINIS 7 metų. Įvairaus dydžio butai. 63-čia ir Pulaski. Labai pelningas ir gražus namas.
MŪRINIS BUNGALOW — 5 kambarių — 2 miegamieji. Centralinis oro šildymas. Garažas. Dideli kambariai, naujai išdėstyti. 64-ta ir Sacramento. — 24,500.
5 KAMBARIŲ — 3 miegamieji, 10 metų. Labai gražiai įrengtas sklypas. Garažas. Gražiai aptvertas ir apsidintas. Namas kaip pasaka. 69-ta ir Bell. \$25,500.

ŠIMAITIS REALTY
2951 W. 63 ST. (Prie Sacramento)
TEL. 436-7878

BUILDERS AND CONTRACTORS
Namų Statyba ir Remontas
HEATING CONTRACTOR
Irengiu mieste ir užmiesty naujus ir perstatu senus visu rūšių namo apšildymo pečius, air-conditioning, vandens boilerius ir stogu rinas (gutters). Dirbu greit, sąžiningai ir garantuotai.
DOMAS ZUKAUSKAS
4444 So. WESTERN AVE.
Chicago, Ill. 60609. Tel.: VI 7-3447

DEL AUKSTOS KOKYBĖS KAINOS IR SAŽINGUMO NAMŲ REMONTO DARBUOSE
Stogu dengimas, Vandens nutekėjimo vamzdžių, Tuckpointing — mūro sutvirtinimas ir valymas, Mūrininkas, staliaus, cemento ir dažytojo darbai. Veltui įkainavimas. Skambinkite dabar AL BELEKUS. TEL. 238-8656

BUY U. S. SAVINGS BONDS

BUY U. S. SAVINGS BONDS

BUY U. S. SAVINGS BONDS

BUY U. S. SAVINGS BONDS

BUY U. S. SAVINGS BONDS

BUY U. S. SAVINGS BONDS</